

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Krakowie
za rok 2013**

SPIS TREŚCI

1	Informacje ogólne	6
2	Nowatorskie rozwiązania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w 2013 roku	10
2.1	Program reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenie z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych, mający na celu pomoc w spłacie zadłużenia	10
2.2	Lokalny Program Osłonowy dla osób, które poniosły zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych	11
2.3	Program „Aktywny samorząd”	11
2.4	Spółdzielnie socjalne	12
2.5	Wdrażanie standardów usług	13
2.5.1	Zmiany organizacyjne w MOPS wdrażane w związku ze zmianą sposobu prowadzenia i organizowania pracy socjalnej	14
2.6	Integracja międzypokoleniowa w ośrodkach wsparcia – realizacja projektu wspierającego placówki dla seniorów	15
3	Ważne wydarzenia w 2013	15
3.1	MOPS laureatem Małopolskiego Konkursu „Kopalnia PO(KL)Mysłów”	15
3.2	Konferencja „Rodzina, samorząd, pomoc społeczna, ochrona zdrowia i przedsiębiorcy – nowe partnerstwo w propozycjach ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym”	16
3.3	W „Pracy socjalnej” o kluczowych dylematach współczesnej pomocy społecznej	16
3.4	Zmiany obszarów funkcjonowania Filii MOPS	16
3.4.1	Nowa placówka dla dzieci	17
3.5	Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego	17
4	Praca socjalna	19
4.1	Praca socjalna prowadzona z osobami i rodzinami	19
4.1.1	Kontrakt socjalny – narzędzie pracy socjalnej	21
4.1.2	Specjalistyczna praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych	22
4.2	Organizowanie społeczności lokalnej i grupowe formy oddziaływania w pracy socjalnej	23
4.2.1	Realizacja projektu „Znaczenie Rodziny”	23
4.2.2	Programy aktywności lokalnej	24
4.2.2.1	Praca socjalna na ulicy – streetworking	25
4.3	Praca socjalna prowadzona metodą projektu socjalnego	26
5	Realizacja „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”	27
6	Usługi opiekuńcze	28
6.1	Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	28
6.2	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi	29
6.3	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	30
7	Wsparcie działalności charytatywnej	30
8	Realizacja zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego	31
8.1	Klub Integracji Społecznej MOPS i Klub Integracji Społecznej „Leonardo”	31
8.2	Wspieranie zadań realizowanych przez Centrum Integracji Społecznej	32
9	Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS	33
10	Wspieranie rodziny	34
10.1	Realizacja Programu wspierania rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2013 – 2015	34
10.2	Asystent rodziny	34
10.3	Placówki wsparcia dziennego	35
10.4	Poradnictwo	36
10.4.1	Poradnictwo prawne, psychologiczne realizowane przez MOPS	36
10.4.2	Poradnictwo i terapia rodzin realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków	37
11	Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	37
11.1	Świadczenia podstawowe: zasiłek stały, okresowy i celowy	40
11.2	Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	41
11.2.1	Współpraca z organizacjami dystrybuującymi żywność w ramach Programu Żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD)	42

11.3	Program na rzecz społeczności romskiej „Blżej, Razem” – edukacja przedszkolna dzieci romskich ...	42
12	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów	42
12.1	Stypendia szkolne	42
12.2	Zasiłek szkolny	43
12.3	Rządowy program pomocy uczniom w 2012 r. „Wyprawka szkolna”	44
13	Pieczka zastępcza	46
13.1	Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej	46
13.2	Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	49
13.3	Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz wynagrodzeń osób prowadzących zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.	49
13.3.1	Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	50
13.4	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	50
13.5	Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki	50
13.6	Opieka w pieczy zastępczej nad dziećmi z innych powiatów oraz dziećmi z Krakowa na terenie innych powiatów	51
14	Interwencja Kryzysowa	52
15	Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych	52
15.1	Dzienne ośrodki wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, mieszkania chronione	52
15.1.1	Dzienne ośrodki wsparcia	52
15.1.2	Środowiskowe domy samopomocy	53
15.1.3	Rodzinne domy pomocy	53
15.1.4	Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi	53
15.2	Domy pomocy społecznej	53
16	Pomoc na rzecz osób bezdomnych	55
16.1	Zapewnienie schronienia	55
16.1.1	Pomoc w formie schronienia realizowana w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym.	56
16.1.2	Mieszkania chronione dla osób bezdomnych	56
16.2	Praca socjalna z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu	57
16.3	Zapewnianie miejsc noclegowych osobom eksmitowanym bez prawa do lokalu socjalnego	57
16.4	Świadczenia na rzecz bezdomnych	57
17	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	60
17.1	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	60
17.2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	60
17.3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	60
17.4	Dofinansowanie zaopatrzenia przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	60
17.5	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	61
17.6	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	61
17.7	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	61
17.8	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	62
17.9	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego – tłumacza przewodnika.	62
18	Inne, podejmowane działania oraz pozostałe informacje o funkcjonowaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	64
18.1	Przedsięwzięcia realizowane w 2013 roku w ramach pozyskanych środków zewnętrznych	64
18.2	Współpraca międzynarodowa	65
18.2.1	Współpraca z miastem Frankfurt nad Menem	65
18.2.2	Współpraca z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín w Czechach i Starą Lubovną	65
18.2.3	Pozostała współpraca międzynarodowa	65
18.3	Współpraca z mediami	66
18.4	Serwis internetowy MOPS Kraków	66
18.5	Kadra MOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych	66
18.6	Superwizje	67
18.7	Praktyki i staże	67
18.8	Zadania priorytetowe i powierzone dzielnic, dzielnicowe konkursy grantowe	67
18.9	Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej	68

18.10	Sprawienie pogrzebu na koszt Gminy Miejskiej Kraków	68
18.11	Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych	68
18.12	Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych	68
18.13	Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody.....	68
18.14	Udostępnianie zasobów, akcje socjalne	69
18.15	Realizacja programu „Parasol Praca Przyszłość”	69
18.16	Filia nr 9 MOPS – miejsce przyjazne maluchom, miejsce przyjazne seniorom	69
19	Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury	72
19.1	Informatyzacja	72
19.2	Obsługa organizacyjna Ośrodka	72
19.3	Zamówienia publiczne	72
19.4	Realizacja zakupów usług, konserwacji i dostaw	73
19.5	Działania związane z utrzymaniem infrastruktury MOPS	73

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2013**

Rozdział: Wprowadzenie

1 Informacje ogólne

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Natomiast zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sprawozdanie z realizacji zadań dotyczących wspierania rodziny należy złożyć do końca marca. Sprawozdanie niniejsze, ze względu na komplementarny zakres informacji wynikających ze spełnienia obydwu powołanych wyżej obowiązków sprawozdawczych, prezentuje te informacje łącznie.

Jednocześnie dokument zawiera sprawozdanie z realizacji „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Gminie Miejskiej Kraków na lata 2013–2015” (zał. Nr 1).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie działa na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Nr LXIII/579/04 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 października 2004 roku oraz Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego zarządzeniem Nr 1460 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 sierpnia 2005 roku (z późn. zm.) (*tekst wraz ze zmianami dostępny na stronie mops.krakow.pl*).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje zadania wynikające z:

- ustawy o pomocy społecznej
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- ustawy o zatrudnieniu socjalnym
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawy o systemie oświaty.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje zadania wynikające z:

- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Zadaniem pomocy społecznej jest również podejmowanie działań zapobiegających tym sytuacjom. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka; podejmuje również działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się rodzin i osób oraz ich integracji ze środowiskiem.

MOPS realizuje też zadania mające na celu organizację wsparcia rodziny i zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie został wyznaczony na mocy Zarządzenia Nr 2918/2011 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2011 r. na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W zakresie rehabilitacji społecznej MOPS realizuje zadania, których celem jest ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej.

Realizacja przez MOPS zadań z zakresu zatrudnienia socjalnego odbywa się poprzez prowadzenie Klubu Integracji Społecznej, współpracę w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej „Leonardo” oraz wsparcie realizacji zadań Centrum Integracji Społecznej.

Zadania publiczne Gminy Miejskiej Kraków w sferach:

- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem
- działalności charytatywnej

mogą być zlecane podmiotom niepublicznym (organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust.3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie). Formy zlecenia to: powierzenie podmiotowi niepublicznemu wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji oraz wspieranie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań dysponuje Wydział Spraw Społecznych UMK, który przekazuje je wykonawcom zleceń (podmiotom niepublicznym). Natomiast Dyrektor MOPS, na podstawie pełnomocnictwa Prezydenta Miasta Krakowa, ogłasza i rozstrzyga konkursy na realizację zadań. Do zadań MOPS należy kontrola realizowanych przez podmioty niepubliczne zadań oraz ich rozliczanie.

Wydatki jednostek publicznych pomocy społecznej, w tym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zadania GMK realizowane przez MOPS i jednostki publiczne	Plan 01.01.2013 r.	Plan 31.12.2013 r.	Wykonanie 31.12.2013 r.	Wykonanie/plan (3/2) w %
1	2	2	3	4
wydatki bieżące	164 877 201 zł	209 992 179,25 zł	208 953 977,98 zł	99,51%
<i>środki własne</i>	112 085 980 zł	130 103 550 zł	129 895 738,57 zł	99,84%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	45 779 181 zł	73 159 607,25 zł	72 353 775,71 zł	98,90%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	7 012 040 zł	6 729 022 zł	6 704 463,70 zł	99,64%
wydatki inwestycyjne	3 855 412 zł	4 609 976 zł	3 490 610,52 zł	75,72%
<i>środki własne</i>	805 412 zł	1 483 470 zł	1 459 404,75 zł	98,38%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	– zł	– zł	– zł	0,00%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	3 050 000 zł	3 126 506 zł	2 031 205,77 zł	64,97%
Suma	168 732 613 zł	214 602 155,25 zł	212 444 588,50 zł	98,99%

Zadania GMK realizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej	Plan 01.01.2013 r.	Plan 31.12.2013 r.	Wykonanie 31.12.2013 r.	Wykonanie/plan (3/2) w %
1	2	2	3	4
wydatki bieżące, w tym:	79 955 583 zł	96 019 305 zł	95 855 837,97 zł	99,83%
<i>środki własne</i>	62 107 100 zł	71 614 538 zł	71 498 462,54 zł	99,84%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	17 742 283 zł	24 259 815 zł	24 217 113,17 zł	99,82%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	106 200 zł	144 952 zł	140 262,26 zł	0,00%
wydatki inwestycyjne, w tym:	3 855 412 zł	4 320 876 zł	3 222 569,68 zł	74,58%
<i>środki własne</i>	805 412 zł	1 194 370 zł	1 191 363,91 zł	99,75%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	– zł	– zł	– zł	0,00%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	3 050 000 zł	3 126 506 zł	2 031 205,77 zł	0,00%
Suma	83 810 995 zł	100 340 181 zł	99 078 407,65 zł	98,74%

Zadania GMK realizowane przez MOPS	Plan 01.01.2013 r.	Plan 31.12.2013 r.	Wykonanie 31.12.2013 r.	Wykonanie/plan (3/2) w %
1	2	2	3	4
wydatki bieżące, w tym:	84 921 618 zł	113 972 874,25 zł	113 098 140,01 zł	99,23%
<i>środki własne</i>	49 978 880 zł	58 489 012 zł	58 397 276,03 zł	99,84%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	28 036 898 zł	48 899 792,25 zł	48 136 662,54 zł	98,44%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	6 905 840 zł	6 584 070 zł	6 564 201,44 zł	99,70%
wydatki inwestycyjne, w tym:	– zł	289 100 zł	268 040,84 zł	92,72%
<i>środki własne</i>	– zł	289 100 zł	268 040,84 zł	92,72%
<i>dotacja z budżetu państwa</i>	– zł	– zł	– zł	0,00%
<i>dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE</i>	– zł	– zł	– zł	
Suma	84 921 618 zł	114 261 974,25 zł	113 366 180,85 zł	99,22%

Zadania GMK realizowane przez MOPS ze środków PERON (środki PFRON nie są ujmowane w budżecie Miasta ani w planach finansowych jednostek budżetowych)

Zadania GMK realizowane przez MOPS ze środków PFRON		Otrzymane środki na 2013 r.	Wykonanie na 31.12.2013 r.	Wykonanie /plan (3/2) w %
1	2	3	4	5
Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej*		700 000 zł	672 291 zł	96,04%
Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej		13 663 118 zł	13 619 234,48	99,68%
1	zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	7 649 532 zł	7 608 843 zł	99,47%
2	dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	1 700 000 zł	1 698 299,65 zł	99,90%
3	dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	150 000 zł	149 509,69 zł	99,67%
4	dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	1 800 000 zł	1 799 788,81 zł	99,99%
5	dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	2 343 586 zł	2 342 838,33 zł	99,97%
6	dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika	20 000 zł	19 955 zł	99,78%
Suma		14 363 118 zł	14 291 525,48 zł	99,50%

*zadanie realizowane przez Grodzki Urząd Pracy – z dofinansowania skorzystało 66 osób niepełnosprawnych

Dotacje dla organizacji pozarządowych realizowane przez Wydział Spraw Społecznych

	Wykonanie 31.12.2013 r.
Dotacje dla organizacji pozarządowych realizowane przez Wydział Spraw Społecznych, w tym:	45 233 912,94 zł
środki własne	35 825 315,46 zł
dotacja z budżetu państwa	8 695 603,80 zł
dotacja na realizację projektów współfinansowanych z UE	722 993,68 zł

Realizacja dochodów Gminy Miejskiej Kraków w zakresie pomocy społecznej

Dochody Gminy Miejskiej Kraków	Wykonanie dochodów 31.12.2012 r.
1	2
Dochody zrealizowane przez MOPS	6 597 022,67 zł
Dochody zrealizowane przez publiczne jednostki pomocy społecznej, w tym:	17 616 539,92 zł
Domy Pomocy Społecznej	17 101 724,31 zł
Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze	167 570,83 zł
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	6 906,30 zł
Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej	330 758,29 zł
Środowiskowy Dom Samopomocy	5 939,46 zł
Mieszkania chronione	3 640,73 zł
Dochody zrealizowane przez system pomocy społecznej	24 213 562,59 zł

MOPS realizuje projekty, które są współfinansowane ze źródeł zewnętrznych. Najpoważniejszy projekt to projekt systemowy „Pora na aktywność” – plan MOPS na rok 2013 wyniósł 5 579 311 zł. Na realizację innych projektów, na których środki pozyskano w ramach konkursów, plan na rok 2013 wyniósł 988 935 zł.

2 Nowatorskie rozwiązania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w 2013 roku

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje wiele działań o nowatorskim charakterze. W 2013 roku zakończono realizację kilku innowacyjnych projektów, które realizowane były z myślą o podnoszeniu standardów pracy w jednostkach pomocy społecznej oraz polepszeniu oferty pomocowej.

2.1 Program reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenie z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych, mający na celu pomoc w spłacie zadłużenia

W 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w oparciu o porozumienie zawarte w dniu 6.02.2013 r. pomiędzy ZBK, MOPS i GUP „Program reintegracji społecznej i zawodowej osób posiadających zadłużenie z tytułu korzystania z mieszkań komunalnych, mającej na celu pomoc w spłacie zadłużenia”. Program realizowany był w okresie od 1.03.2013 do 31.12.2013 r. i jest kontynuowany w 2014 r.

Program realizowano w oparciu o zasoby, którymi dysponują partnerzy porozumienia, bez angażowania dodatkowych środków finansowych gminy. Wykorzystano środki: MOPS zabezpieczone w budżecie na sprzątanie, ZBK na zadanie utrzymania porządku na fortach i przyległych terenach. GUP przeznaczył na realizację Programu środki finansowe w formie refundacji części kosztów wynagrodzenia dla uczestników Programu.

W zorganizowanych przez MOPS i ZBK spotkaniach informacyjnych dotyczących Programu wzięły udział 292 osoby. MOPS zabezpieczył dla potrzeb Programu miejsca pracy w ramach robót publicznych, prace społecznie użyteczne, stażów oraz etatów. Uczestnicy Programu sprząтали lokale oraz wykonywali prace gospodarcze w MOPS, porządkowali forty i tereny przyległe. W MOPS otrzymywali wsparcie indywidualne i grupowe poprzez uczestnictwo w ramach projektu „Pora na aktywność” w Klubie Integracji Społecznej MOPS.

W Programie uczestniczyło 89 osób zadłużonych, z tego: w ramach robót publicznych były zatrudnione 72 osoby, psu wykonywały 64 osoby. W oparciu o umowę o pracę zatrudnione były 4 osoby.

Na realizację Programu Oddłużenie w 2013 r. wykorzystano środki w wys. 585 000 zł, z następujących źródeł: MOPS – środki na sprząatanie lokali w wys. 127 219 zł, ZBK – środki na sprząatanie fortów i przyległych terenów w wys. 88 713 zł, GUP ze środków Funduszu Pracy na refundację zatrudnienia w ramach robót publicznych 400 000 zł.

Kwota spłaconego na rzecz gminy zadłużenia wyniosła 180 611 zł, w tym spłacona przez: osoby zatrudnione w ramach robót publicznych 141 018 zł, wykonujący prace społecznie użyteczne 26 259 zł, odbywający staż 2 404 zł, emeryci zatrudnieni na otwartym rynku pracy 10 927 zł. Wysokość spłat zadłużenia stanowi 97,57% kosztów poniesionych z budżetu gminy.

W trakcie realizacji Programu Oddłużenie 13 uczestników podjęło pracę na otwartym rynku pracy, z czego 6 osób zadłużonych w listopadzie 2013 r. założyło „Spółdzielnię Socjalną Oddłużenie”, w ramach której podjęli zatrudnienie.

Program realizowany był przy wykorzystaniu narzędzi zatrudnienia socjalnego w Klubie Integracji Społecznej oraz Centrum Integracji Społecznej. *(szerzej na temat działalności CIS – w rozdz. 8.2.)*

2.2 Lokalny Program Osłony dla osób, które poniosły zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej opracował projekt uchwały w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej w postaci lokalnego programu osłonowego dla osób, które poniosły zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych. Projekt został przyjęty przez Radę Miasta Krakowa w dniu 20 listopada 2013 r.

W grudniu 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania mające na celu przygotowanie do realizacji Programu od 1 stycznia 2014 r. W szczególności opracowano i wprowadzono poleceniem służbowym Dyrektora MOPS odpowiednią procedurę zewnętrzną (MOPS – 27). Prowadzono także analizę wpływu podjętej w dniu 25 listopada 2013 r. Uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie określenia rodzajów paliw dopuszczonych do stosowania na obszarze Gminy Miejskiej Kraków. Zaplanowano szkolenia pracowników MOPS i opracowywanie procedury wewnętrznej.

2.3 Program „Aktywny samorząd”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2013 roku realizował pilotażowy program pn. „Aktywny Samorząd”, dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Program miał na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji poprzez:

- likwidację lub ograniczenie barier transportowych,

- przygotowanie osób niepełnosprawnych z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego,
- likwidację lub ograniczenie bariery w poruszaniu się, umożliwiające uczestnictwo osobom niepełnosprawnym w aktywności społecznej albo wzrost lub utrzymanie istniejącej aktywności,
- umożliwianie osobom niepełnosprawnym pełnienie różnych ról społecznych poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie,
- poprawę szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższenie kwalifikacji.

Osoby niepełnosprawne miały możliwość otrzymać dofinansowanie do:

- zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne

Niepełnosprawni mogli też uzyskać w ramach Programu dofinansowanie lub refundację kosztów:

- uzyskania prawa jazdy kategorii B,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- opieki nad dzieckiem (opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem),
- uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

W 2013 roku złożono łącznie 622 wnioski. Z pomocy skorzystało 529 osób, w tym 408 studentów. Zrealizowano umowy na kwotę 1 947 407 zł.

2.4 Spółdzielnie socjalne

Od 2006 r. Klub Integracji Społecznej MOPS prowadzi zajęcia edukacyjne i wspierające na rzecz zakładania przez osoby bezrobotne spółdzielni socjalnych. Pierwszą spółdzielnią socjalną, której współzałożycielami było kilkunastu uczestników KIS, była założona przy wsparciu MISTII Spółdzielnia Socjalna RATEL. KIS prowadził zajęcia edukacyjne na temat zakładania spółdzielni. Ponadto, przy współpracy Akademii Rozwoju Ekonomii Społecznej ROPS oraz Związku Lustracyjnego Spółdzielni udzielano wsparcia uczestnikom i kilku grupom inicjatywnym na rzecz założenia spółdzielni.

W 2013 roku opracowano program pilotażowy „MIS” – to MOPSowski Inkubator Spółdzielni Socjalnych. Jego celem jest edukacja bezrobotnych na temat spółdzielni socjalnych oraz wsparcie dla osób i grup inicjatywnych zmierzających do założenia spółdzielni socjalnej.

W 2013 r. zostały uruchomione:

- „WIESZ CO JESZ” – to Spółdzielnia Socjalna założona przez 3 uczestników KIS MOPS oraz osoby z ich otoczenia, w oparciu o Grupę Inicjatywną prowadzoną w KIS pod nazwą „Kanapkarnia”. Jest to jedyna spółdzielnia socjalna osób fizycznych w Województwie Małopolskim, która w 2013 r. otrzymała dofinansowanie ze środków POKL w ramach Projektu ARES. Założyciele to uczestnicy KIS, którzy realizowali

- prace społecznie użyteczne, byli zatrudnieni w ramach robót publicznych, a następnie pozostawali wolontariuszami MOPS,
- „KAMPU” – to Grupa Inicjatywna na rzecz założenia spółdzielni socjalnej, do której należy uczestniczka KIS z otoczeniem 4 osób z rodziny. W 2013 r. członkowie grupy zakończyli pozytywnie I etap szkoleniowy w ramach Projektu ARES, nie otrzymali dofinansowania w ROPS, ale złożyli dokumenty w celu pozyskania dofinansowania z POKL,
 - „ODDŁUŻENIE” – Spółdzielnia Socjalna Oddłużenie została zarejestrowana w KRS w listopadzie 2013 r. Grupa Inicjatywna na rzecz założenia spółdzielni to 6 osób, które uczestniczyły w pierwszej edycji Programu Oddłużenie. Spółdzielnia zyskała dofinansowanie z GUP w wysokości 84 000 zł oraz wsparcie z ROPS w postaci obsługi księgowej i marketingowej finansowanej ze środków POKL. Wszyscy członkowie są zatrudnieni od 1.01.2014 r. i wykonują prace zlecone przez ZBK.

2.5 Wdrażanie standardów usług

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej testował wdrażanie nowych standardów usług, realizując w 2013 roku dwa projekty: „Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej” oraz „Druga szansa”.

Projekt „Pilotażowe wdrażanie standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej” był realizowany od 1 czerwca 2012 r. do 30 listopada 2013 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pełnił rolę lidera. W projekcie uczestniczył również Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Stowarzyszenie Dobrej Nadziei. Celem projektu było ustalenie, czy wprowadzone nowe standardy i modele pracy doprowadzą do zmian w sposobie i organizacji pomagania, a w efekcie do poprawy jakości świadczonej pomocy.

W ramach pilotażu, w dwóch Filiach MOPS testowano następujące standardy pracy socjalnej:

- Standard pracy socjalnej z osobą niepełnosprawną i jej rodziną z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach którego objęto pomocą 107 gospodarstw domowych. Standard wprowadzała Filia nr 1,
- Standard pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy w rodzinie, w którym objęto pomocą 294 gospodarstw domowych objętych procedurą Niebieskiej Karty. Standard wprowadzała Filia nr 9.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie pilotażowo wdrażał standard interwencji kryzysowej, a Stowarzyszenie Dobrej Nadziei standard poradnictwa specjalistycznego dla osoby z niepełnosprawnością i jej rodziny, z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

MOPS testował również wdrożenie modelu instytucji, w związku z czym w Filiach MOPS realizujących standard, praca socjalna została oddzielona od postępowania administracyjnego w sprawach świadczeń. *(szersze omówienie w rozdziale 2.5.1.)*

Natomiast w ramach projektu pn. „Druga szansa” pilotażowo wdrażano standardy usług w zakresie bezdomności. Projekt był realizowany od 1.03.2012 do 31.08.2013 r. Celem projektu było przetestowanie oraz analiza skuteczności wybranych standardów usług. Realizowane w ramach pilotażu zadania skierowane były do osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych przebywających w placówkach lub przestrzeni publicznej. Realizowano następujące standardy:

- Standard praca socjalna – standard zawierał następujący zakres pracy: pierwszy kontakt, wywiad środowiskowy, diagnoza, inf. o prawach i uprawnieniach, możliwościach uzyskania pomocy, określenie i zapewnienie pakietu socjalnego, udzielenie poradnictwa socjalnego, konstruowanie i wdrażanie planu pomocy w zakresie pracy socjalnej m.in. przez zawieranie kontraktów socjalnych. Praca realizowana była na poziomie profilaktyki, interwencji i integracji. Standard realizował MOPS. Od początku projektu

zrekrutowano 557 osób, przygotowano 555 diagnoz, zawarto 200 kontraktów socjalnych. W wyniku podjętych działań 21 osób zostało przyjętych do DPS, 77 osób podjęło leczenie uzależnień, 135 osób podjęło leczenie specjalistyczne, 61 osób otrzymało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 32 osoby podjęły pracę, 27 usamodzieliło się,

- Standard partnerstwo lokalne – realizowany był poprzez formalne utworzenie partnerstwa i podpisanie umowy o współpracy. Celem partnerstwa było utworzenie platformy współpracy instytucji i organizacji. Standard był realizowany przez lidera i partnerów. Partnerstwo Lokalne składające się z lidera i 4 partnerów działało zgodnie z zasadami współpracy zawartymi w umowie. W 2013 r. odbyło się 16 spotkań monitorujących,
- Standard mieszkalnictwo – zawierał: całonocny pobyt w samodzielnym mieszkaniu na czas określony oraz poradnictwo socjalne, psychoterapeutyczne, prawne i zawodowe, wsparcie asystenta rodziny, aby jak najlepiej przygotować osoby do prowadzenia samodzielnego życia. Był realizowany przez Dzielę Pomocy Św. Ojca Pio, który uruchomił i prowadził 3 mieszkania wspierane dla rodzin i osób zagrożonych bezdomnością i wychodzących z bezdomności. W trakcie projektu z tej formy pomocy skorzystały 4 rodziny oraz 6 osób samotnych (ogółem 18 osób, w tym 6 dzieci).

Standard mieszkalnictwa w zakresie pomocy doraźnej realizował również Polski Komitet Pomocy Społecznej. Średniomiesięcznie obejmował pomocą doraźną w formie zabezpieczenia żywności PEAD 500 osób oraz pomocą w formie zabezpieczenia odzieży 50 osób.

- standard zdrowie – realizowany był przez psychologa i psychiatrę w formie indywidualnych konsultacji oraz poprzez działania psychoedukacyjne. W zakresie redukcji szkód standard realizowała Fundacja Dzielę Pomocy Św. Ojca Pio. Osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością uzyskały wiedzę na temat uzależnień i możliwości uzyskania pomocy, były motywowane do podjęcia leczenia. 16 osób zadeklarowało podjęcie terapii uzależnień. Cykl konsultacji zakończyło 52 osoby, odbyły się 302 godziny konsultacji psychiatryczno/psychologicznych.

W standardzie zdrowia praca zakładała też instruktaz w zakresie higieny osobistej oraz zakładanie i wymianę opatrunków. Te zadania realizowało Stowarzyszenie Lekarzy Nadziei. Pomoc świadczona była przez pielęgniarki przez 8 godzin dziennie, pracę nadzorował lekarz. Pomocą objęto 638 pacjentów. Wykonano 3 301 zabiegów. Do pracy z osobami bezdomnymi zrekrutowano 11 wolontariuszy, studentów Wydziału Lekarskiego UJCM. Zorganizowano praktyki dla 119 studentów Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa UJCM.

Łączna wartość projektu wynosiła 960 192 zł, w tym dotacja dla MOPS 543 194 zł.

2.5.1 Zmiany organizacyjne w MOPS wdrażane w związku ze zmianą sposobu prowadzenia i organizowania pracy socjalnej.

Koncepcja organizowania i prowadzenia pracy socjalnej została opracowana w oparciu o dotychczasowe doświadczenia w realizowaniu tej usługi w MOPS w Krakowie oraz wnioski zespołów pracujących nad rekomendacjami w zakresie pracy socjalnej zadania 2 projektu systemowego 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”.

Doświadczenia wynikające z realizacji pracy socjalnej oraz wnioski z ewaluacji Pilotażowego wdrażania jednoznacznie wskazują, że kluczowym elementem procesu pracy socjalnej jest kwestia budowania relacji między pracownikiem a osobą lub rodziną. W tym celu konieczne jest zorganizowanie pracownikowi socjalnemu odpowiednich warunków pracy, czyli rozdzielenie roli profesjonalnego pomagacza i przedstawiciela instytucji odpowiedzialnej za dystrybucję świadczeń. Konieczne jest rozdzielenie postępowania metodycznego w pracy socjalnej od postępowania administracyjnych prowadzonych w sprawie przyznania świadczeń pomocy

społecznej.

Wstępna koncepcja była konsultowana z wszystkimi pracownikami MOPS, których dotyczyły planowane zmiany. Zmiany organizacyjne związane ze zmianą sposobu prowadzenia i organizowania pracy socjalnej wdrażane są stopniowo. W miejsce dotychczasowych zespołów problemowych utworzone zostaną zespół ds. pracy socjalnej i zespół ds. usług i świadczeń.

W 2013 roku podjęto następujące działania związane z wdrożeniem zmian:

- koncepcja organizowania i prowadzenia pracy socjalnej była konsultowana w trakcie 16 spotkań z wszystkimi pracownikami MOPS, których dotyczyć będą planowane zmiany – pracownikami Filii, Działu Pomocy Bezdomnym, Klubu Integracji Społecznej, pracownikami realizującymi programy aktywności lokalnej,
- przygotowano materiały informacyjne, które zostały przekazane do zainteresowanych komórek organizacyjnych; materiały zamieszczono też w intranecie, celem wymiany opinii pracowników,
- w efekcie przeprowadzonych konsultacji opracowano koncepcję zmian organizacyjnych – zmianę podziału zadań realizowanych przez filię. Przygotowany został projekt zmiany Regulaminu organizacyjnego MOPS i opracowane zostały zakresy czynności dla pracowników nowo powstałych zespołów Filii MOPS.

2.6 Integracja międzypokoleniowa w ośrodkach wsparcia – realizacja projektu wspierającego placówki dla seniorów

Dzięki pozyskanym środkom z budżetu państwa na dofinansowanie dwóch Ośrodków Wsparcia dla Osób Starszych oraz utworzeniu nowego ośrodka wsparcia dla 20 osób starszych i 20 z grupy młodzieży lub dzieci w wieku szkolnym, w 2013 roku prowadzono działania integrujące pokolenia. Od 1 maja 2013 r. w Ośrodkach prowadzono zajęcia, w których akcentowano budowanie relacji pomiędzy osobami starszymi i młodzieżą lub dziećmi w wieku szkolnym. Ośrodki Wsparcia na ul. Komandosów 18 i Pl. Gen. W. Sikorskiego 14/2 nawiązały współpracę z działającymi w Krakowie placówkami wsparcia dziennego. Co najmniej 2 razy w tygodniu odbywały się zajęcia wspólne dla seniorów i młodzieży. Natomiast nowy Ośrodek przy ul. Lea 55 realizował zadanie poprzez prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą 5 dni w tygodniu. W spotkaniach uczestniczyło średnio 50 dzieci.

Środki na realizację tej inicjatywy pozyskano w ramach konkursu ofert ogłoszonego przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie na wsparcie finansowe gmin w prowadzeniu ośrodków wsparcia.

3 Ważne wydarzenia w 2013

3.1 MOPS laureatem Małopolskiego Konkursu „Kopalnia PO(KL)Mysłów”

W III edycji Konkursu „Kopalnia PO(KL)Mysłów”, organizowanego przez Województwo Małopolskie, realizowany przez MOPS projekt „Streetwork – skuteczny kontakt” otrzymał wyróżnienie i „bilet do Brukseli”. Komisja oceniała projekty realizowane w województwie, skierowane do osób znajdujących się w wyjątkowo trudnej sytuacji na rynku pracy – osób niepełnosprawnych, osób 50+, osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Projekt „Streetwork” realizowany był przez dwa lata; MOPS uzyskał na jego realizację dofinansowanie w wysokości

1 709 330 zł. Odbiorcami projektu były osoby w wieku 15 – 25 lat, zagrożone wykluczeniem społecznym.

3.2 Konferencja „Rodzina, samorząd, pomoc społeczna, ochrona zdrowia i przedsiębiorcy – nowe partnerstwo w propozycjach ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym”

Z inicjatywy Senatora Rzeczypospolitej Polskiej Mieczysława Augustyna, 22 listopada 2013 roku odbyła się konferencja pt. „Rodzina, samorząd, pomoc społeczna, ochrona zdrowia i przedsiębiorcy – nowe partnerstwo w propozycjach ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym”. Honorowy patronat nad konferencją objęli Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski i Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa.

Celem konferencji była konsultacja projektu ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym oraz zebranie uwag, wniosków i propozycji wypracowanych podczas debaty przez podmioty działające w branży usług opiekuńczych, zainteresowane poprawą sytuacji osób niesamodzielnym. Organizatorami konferencji byli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, Urząd Miasta Krakowa, Biuro Pełnomocnika ds. Polityki Społecznej oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie

3.3 W „Pracy socjalnej” o kluczowych dylematach współczesnej pomocy społecznej

Trzeci numer „Pracy socjalnej”, który ukazał się w roku 2013, w całości został poświęcony konferencji organizowanej w październiku 2012 roku przez Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM” i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie. Konferencja, organizowana pod hasłem „Kluczowe dylematy współczesnej pomocy społecznej i pracy socjalnej” obejmowała tematykę dotyczącą obowiązku współpracy i jej granic, zakresu odpowiedzialności pracownika socjalnego, gdy rodzina nie oczekuje pomocy oraz prawa człowieka do samostanowienia. Wydawnictwo zawiera przemyślenia i spostrzeżenia praktyków pracy socjalnej, pracowników ośrodków pomocy społecznej. MOPS w Krakowie reprezentują Jacek Kowalczyk, Anna Rachwał, Justyna Rejdych, Adam Białas, Ośrodek w Poznaniu – Ewa Wachowska i Ośrodek w Wieliczce – Katarzyna Rys. Głos w dyskusji nad dzisiejszym i przyszłym kształtem polskiej pomocy społecznej i pracy socjalnej zabrali w swoich artykułach dydaktycy i naukowcy – Ewa Kulesza, Piotr Sałustowicz, Joanna Staręga-Piasek, Barbara Kowalczyk, Arkadiusz Żukiewicz.

3.4 Zmiany obszarów funkcjonowania Filii MOPS

W roku 2013 przeprowadzono zmiany dotyczące rejonów działania pięciu Filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W celu umożliwienia odpowiedniej organizacji realizowanych w środowisku zadań dokonano zmniejszenia dysproporcji liczby korzystających z pomocy mieszkańców poszczególnych dzielnic. Wprowadzone zmiany wymagały przeprowadzenia wielu działań informacyjnych oraz organizacyjnych. W wyniku przeprowadzonych zmian Filia Nr 7 przejęła obsługę mieszkańców dzielnicy VI Miasta Krakowa, Filia Nr 6 – obsługę dzielnicy II, a Filia Nr 1 – obsługę dzielnicy XIV i XV. Aby mieszkańcom Mistrzejowic ułatwić dostęp do pracownika socjalnego, przy ul. Miśnieńskiej 58 w budynku Rady Dzielnicy, uruchomiono punkt kontaktowy Filii nr 1.

Wprowadzane zmiany organizacyjne zrównoważyły dostępność do pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, udzielanej przez wszystkie Filie MOPS.

3.4.1 Nowa placówka dla dzieci

W grudniu 2013 r. w lokalu pozostającym w zasobach Gminy Miejskiej Kraków przy ul. Działkowej uruchomiono nową specjalistyczną placówkę opiekuńczo–wychowawczą dla dzieci. W placówce zamieszkało 12 wychowanków. Nowa placówka została wyposażona przy wsparciu sponsorów: IKEA Kraków i Bank BPH S.A. W urządzaniu placówki pomogli przedstawiciele szwajcarskiego miasta Solura, którzy przekazali darowiznę na cele pomocy społecznej. Za przekazane środki zakupiono sprzęt gospodarstwa domowego.

3.5 Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

W ogłoszonym przez Fundację Ernst&Young konkursie MOPS pozyskał dofinansowanie na organizację Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. 5 tys. zł oraz wsparcie innych darczyńców pozwoliło zorganizować dla krakowskich rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i placówek rodzinnych 3 pikniki, na których spotkały się rodziny zastępcze, aby wspólnie świętować. Każde ze spotkań miało inny charakter i różnorodne atrakcje; odbyły się zabawy, konkursy, występy, rozgrywki sportowe. Dla uczestników przygotowano poczęstunek i upominki. W piknikach wzięło udział ok. 350 osób.

Z pozyskanych pieniędzy sfinansowano też zakup sprzętu i zabawek, które będą mogły służyć dzieciom podczas zajęć organizowanych dla nich, a także w trakcie szkoleń, warsztatów, grup wsparcia dla dorosłych.

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2013**

**Rozdział:
Pomoc środowiskowa**

4 Praca socjalna

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Działania pracowników pomocy społecznej są nakierowane na wzmocnienie klientów, odzyskanie przez nich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowanie warunków sprzyjających temu celowi. Podejmowane działania są dostosowane do indywidualnej sytuacji. Realizacja celów pomocy społecznej odbywa się przede wszystkim przez świadczenie pracy socjalnej oraz wspieranie klientów świadczeniami pieniężnymi.

Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądaných zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby i jej otoczenia oraz wspieranie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Aby powyższe założenia mogły zostać spełnione, działania podejmowane przez pracownika muszą mieć charakter intencyjny tj. muszą być zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji (diagnozę) i zmierzać do realizacji wyznaczonych przez osobę lub rodzinę celów.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami (metoda pracy z indywidualnym przypadkiem) oraz ze społecznością lokalną (metoda OSL).

Metoda organizowania społeczności lokalnej realizowana jest głównie w ramach Programów Aktywności Lokalnej oraz w ramach udziału w pilotażowym wdrażaniu metody OSL w działaniu 3 projektu 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, w Filiach 6 i 9.

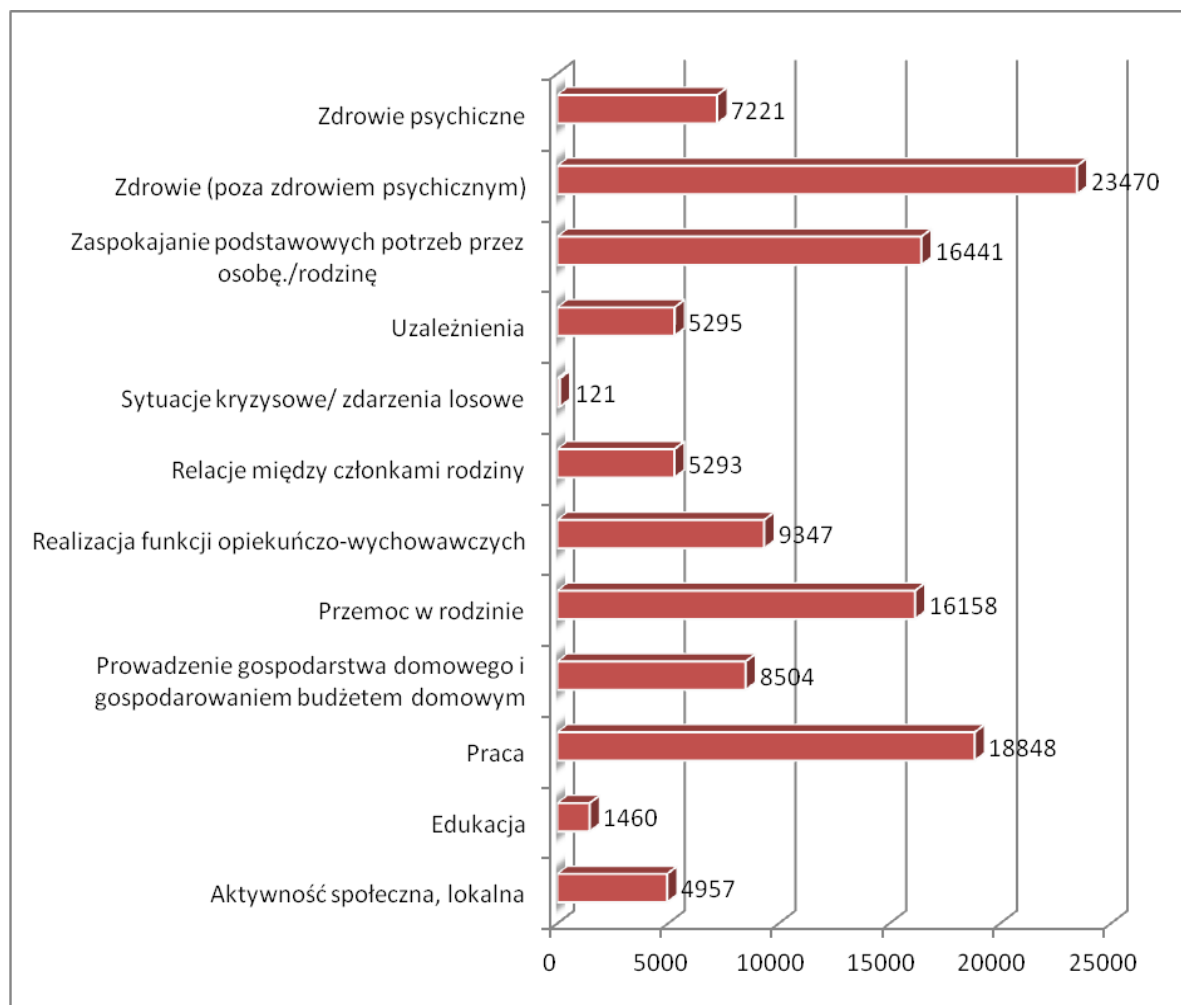
Zarówno w pracy z indywidualnym przypadkiem, jak i w ramach pracy ze społecznością lokalną wykorzystywane są grupowe formy oddziaływania.

4.1 Praca socjalna prowadzona z osobami i rodzinami

Praca z indywidualnym przypadkiem oznacza bezpośrednie oddziaływanie pracownika socjalnego na osobę i rodzinę w celu mobilizacji jej zasobów oraz pomoc, przy aktywnym uczestnictwie osoby, w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej. W praktyce praca socjalna prowadzona metodą indywidualnego przypadku przez pracowników MOPS jest zróżnicowana zarówno pod względem rodzaju, jak i intensywności podejmowanej interwencji. W stosunku do części osób i rodzin pracownicy socjalni pełnią głównie funkcje doradcze lub funkcje organizatora ułatwiającego dostęp do innych usług (np. KIS, terapia uzależnień, terapia rodzinna), a w stosunku do innych zapewniają długoterminowe wsparcie, realizowane w wielu przypadkach z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.

Działania w ramach pracy socjalnej podejmowane są w odniesieniu do różnych sytuacji problemowych. W 2013 roku pracownicy socjalni najczęściej podejmowali działania w obszarze zdrowia, pracy, zaspokajania podstawowych potrzeb przez osobę lub rodzinę oraz w związku z występowaniem przemocy w rodzinie.

Liczba działań podjętych w ramach poszczególnych obszarów funkcjonowania osoby i rodziny/ obszarów problemowych w 2013 roku

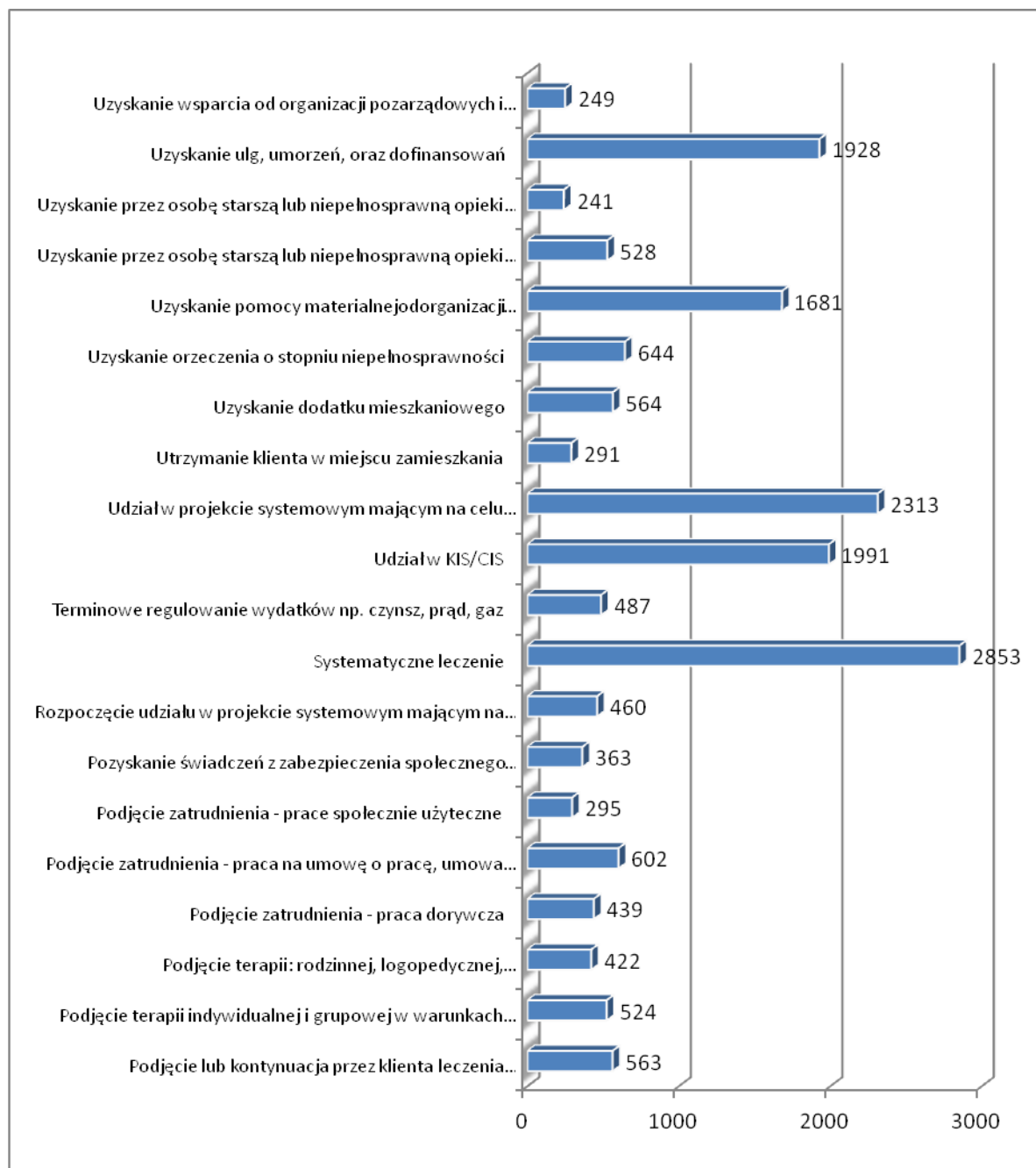
Wśród najczęściej podejmowanych działań znajdują się:

- wspieranie – działanie polegające na wzmocnieniu osoby lub rodziny, wyzwoleniu jej sił, zasobów, zmierzające do zmniejszenia poczucia lęku, poczucia braku wpływu na swoją sytuację; umieszczenie problemu, odbieranego przez osobę lub rodzinę jako problem osobisty, w ogólnym kontekście społecznym,
- wyjaśnianie – działania pracownika socjalnego zmierzające do zrozumienia przez osobę lub rodzinę natury problemu; uświadomienie uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, uświadomienie rodzinie lub osobie ich funkcjonowania w relacji z innymi; pomoc pracownika w zrozumieniu przez osobę/rodzinę reakcji innych na własne zachowania i postawy,
- porady indywidualne – dostarczanie wiedzy niezbędnej dla rozwiązania określonego problemu. Pracownik dostosowuje przekazywane informacje na temat istniejących możliwości do sytuacji danej osoby lub rodziny, jej predyspozycji, posiadanych kompetencji,
- poszerzanie oferty pomocowej – działania związane z uzyskaniem pomocy materialnej i usługowej z MOOPS dla osoby lub rodziny (np. wolontariat, usługa asystenta rodziny, asystenta osoby niepełnosprawnej) oraz z innych instytucji, organizacji, osób

prywatnych. Ten rodzaj działania nie musi być realizowany w obecności osoby lub rodziny.

Jak wspomniano, praca socjalna jest procesem wspomagającym osobę lub rodzinę w osiągnięciu wyznaczonych przez nią celów. Poniższy wykres prezentuje najczęściej osiągnięte w 2013 roku rezultaty działań w pracy socjalnej.

Rezultaty działań w pracy socjalnej prowadzonej z osobą lub rodziną

4.1.1 Kontrakt socjalny – narzędzie pracy socjalnej

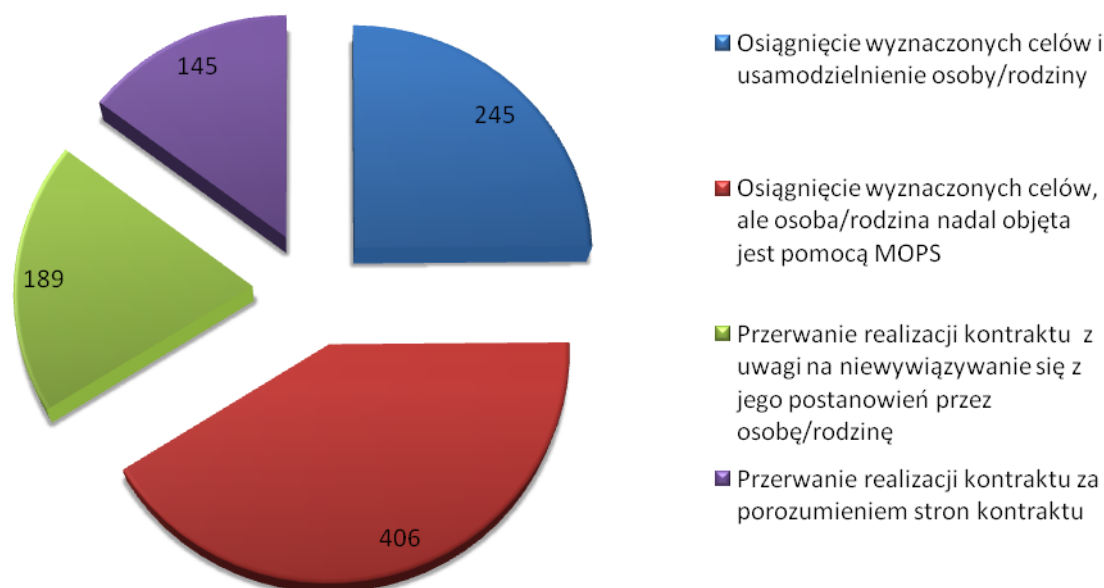
Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakt socjalny jest umową zawartą pomiędzy pracownikiem socjalnym a osobą/rodziną w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W 2013 roku realizowano 1 668 kontraktów socjalnych. W tym, w ramach projektu systemowego pn.: „Pora na aktywność” realizowano 1 005 kontraktów.

Zakończonych zostało 847 kontraktów, z czego:

- 245 kontrakty (24% wszystkich zakończonych w 2013 roku kontraktów) zostały zakończone z uwagi na osiągnięcie wyznaczonych celów i usamodzielnienie osoby/rodziny,
- w przypadku 406 kontraktów (46% wszystkich zakończonych w 2013 r. kontraktów) wyznaczone cele zostały osiągnięte, ale osoba/rodzina nadal objęta jest pomocą MOPS. W tych przypadkach, w związku z występującymi trudnościami i dysfunkcjami, celem pracy socjalnej jest poprawa funkcjonowania, a nie usamodzielnienie się klienta.

Liczba zakończonych kontraktów wg. powodu zakończenia

4.1.2 Specjalistyczna praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Specjalistyczna praca socjalna z rodzinami przeżywającymi trudności w prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej prowadzona jest w ramach programu pracy z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Celem pracy jest przede wszystkim wzmocnienie rodzin wieloprotblemowych w prawidłowym pełnieniu funkcji rodzicielskich. W praktyce służy to zapobieganiu sytuacjom objęcia dziecka opieką i wychowaniem poza rodziną oraz organizowaniu warunków umożliwiających powrót dziecka do rodziny biologicznej poprzez przygotowanie

rodziców do prawidłowego pełnienia funkcji rodzicielskich. Program realizowany jest przez pracowników socjalnych oraz specjalistów pracy socjalnej z rodziną MOPS.

W 2013 roku pomocą w ramach programu objętych zostało 290 rodzin, w tym 53 rodziny z uwagi na objęcie opieką i wychowaniem dziecka poza rodziną biologiczną.

4.2 Organizowanie społeczności lokalnej i grupowe formy oddziaływania w pracy socjalnej.

Obok pracy metodą indywidualnego przypadku rozwijana jest metoda grupowa oraz metoda OSL. Praca socjalna metodą grupową wykorzystywana jest zarówno jako uzupełnienie metody pracy z indywidualnym przypadkiem, jak i w ramach pracy ze społecznością lokalną. Przykładami grupowych form pracy socjalnej realizowanych w MOPS w Krakowie są:

- grupy wsparcia w ramach projektu „Znaczenie rodziny”,
- warsztaty edukacyjne dla rodziców,
- grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- grupy korekcyjno–edukacyjne dla osób stosujących przemoc,
- metoda grupowa realizowana przez KIS,
- niektóre z realizowanych projektów socjalnych.

Metoda OSL realizowana jest głównie w ramach Programów Aktywności Lokalnej oraz w ramach udziału w pilotażowym wdrażaniu metody OSL w działaniu 3 projektu 1.18 „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej”, w Filiach 6 i 9.

4.2.1 Realizacja projektu „Znaczenie Rodziny”

Projekt „Znaczenie Rodziny” adresowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi, ich rodzin i opiekunów. Rodziny te często charakteryzuje niepełna znajomość swoich uprawnień i możliwości, kłopoty z właściwą organizacją życia domowego, zaburzone relacje w rodzinie, brak kompetencji i umiejętności we wspieraniu osoby z zaburzeniami psychicznymi. Rodziny wymagają wzmacniania ze względu na obciążające je sytuacje deprivacji, przeciążenia, lęku psychospołecznego. Osoby z zaburzeniami psychicznymi wymagają uatrakcyjnienia oferty pomocowej, która służyć będzie ich wzmacnianiu, zdrowieniu i integracji z innymi osobami.

W 2013 r. w ramach projektu funkcjonowało 6 grup edukacyjno–wspierających dla rodzin, opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi (uczestniczyło w nich 57 osób), 2 grupy edukacyjno–wspierające dla osób z zaburzeniami psychicznymi (uczestniczyło w nich 20 osób) oraz 4 grupy samopomocowe rodzin, opiekunów osób z zaburzeniami psychicznymi (uczestniczyły w nich 33 osoby). Łącznie z udziału w 12 grupach wsparcia skorzystało 110 osób. Na spotkania grup wsparcia zapraszani byli specjaliści z organizacji lub instytucji, którzy odpowiadali na pytania uczestników.

Ponadto w ramach projektu przeprowadzono szkolenia dla 29 pracowników socjalnych, dotyczące kształtowania praktycznych umiejętności niezbędnych w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

W 2013 roku w projekcie uczestniczyli: Stowarzyszenie Pacjentów „Otwórzcie Drzwi”, Środowiskowy Dom Samopomocy „Vita”, Zespoły Leczenia Środowiskowego dla dzielnic Krowodrza, Podgórze, Nowa Huta, Stowarzyszenie Dobrej Nadziei, Krakowski Instytut Psychoterapii Nr 2, Chrześcijańskie Stowarzyszenie „Ognisko”, Poradnia Leczenia Uzależnień Kliniki Psychiatrii dla Dorosłych, Dzieci i Młodzieży – CMUJ (3 wolontariusze). Przedstawiciele tych podmiotów uczestniczyli w spotkaniach grup wsparcia i wnieśli istotny wkład w część edukacyjną spotkań grupowych.

4.2.2 Programy aktywności lokalnej

W roku 2013 praca ze środowiskami lokalnymi realizowana była w ramach siedmiu Programów Aktywności Lokalnej: „Razem zmieniamy”, „Ugorek”, „Stworzyć miejsce do życia”, „Celarowska”, „Sikorki”, „Sami dla siebie” oraz „Streetwork – Odkryj potencjał osiedla” (*który, z uwagi na wykorzystywanie odmiennych metod pracy zostanie omówiony w rozdziale 4.2.2.1*).

Celem programów aktywności lokalnej jest integracja i aktywizacja społeczności lokalnych, które do tej pory nie podejmowały skutecznych działań poprawiających wzajemne relacje i jakość życia.

Zmiana funkcjonowania małych społeczności dokonuje się poprzez rozmaite oddziaływanie wspólne dla uczestników (np. prowadzenie grup wsparcia dla kobiet z problemami alkoholowymi i przemocą, dla rodziców z dziećmi, dla kobiet 45+, świadczenie poradnictwa psychologicznego oraz prawnego, treningów kompetencji i umiejętności społecznych, zajęć integracyjnych międzypokoleniowych, warsztaty: funkcjonowanie w grupie, antydyskryminacyjne, profilaktyka uzależnień, umiejętności liderkich, twórczości, wizażu, Klub Filmowy, Klub Młodzieżowy, WenDo, warsztaty edukacyjno-rozwojowe dla dorosłych, zajęcia: sportowo-rekreacyjne, fitness, zajęcia edukacyjno-rekreacyjne prowadzone przez wolontariuszy, pomoc w nauce, doradztwo zawodowe, kursy zawodowe) oraz indywidualne dla poszczególnych społeczności (np. regularnie odbywają się rozmowy mieszkańców z przedstawicielami lokalnej społeczności, przedstawicielami samorządu lokalnego, działają punkty informacji obywatelskiej i telefon informacyjny, organizowane są okolicznościowe spotkania, inicjatywy integrujące społeczności lokalne).

Łącznie w ramach wszystkich Programów Aktywności Lokalnej zrealizowano 12 148 godzin wsparcia animatorów lokalnych oraz 13 244 godzin wsparcia streetworkerów.

W 2013 roku w ramach realizacji Programów Aktywności Lokalnej zrealizowano łącznie 190,25 godzin wsparcia specjalistycznego prawnego i psychologicznego, 452,75 zajęć warsztatowych, 5472,25 godzin treningów kompetencji społecznych oraz 132,5 godziny wsparcia doradcy zawodowego.

Wśród rezultatów pracy animatorów lokalnych zaobserwowano zmianę w postawach uczestników PAL wobec siebie nawzajem i wobec miejsca zamieszkania, nawiązanie i wzmacnianie dobrych relacji sąsiedzkich, wzrost zaangażowania w prace nad poprawą wyglądu otoczenia. Uczestnicy włączali się wolontaryjnie w prace poszczególnych PAL, podejmowali dialog z lokalnymi władzami i instytucjami w sprawach dotyczących całej społeczności.

Wśród działań Programów Aktywności Lokalnej realizowanych w 2013 roku na szczególną uwagę zasługują przede wszystkim działania zrealizowane przez:

- PAL „Razem zmieniamy” – dla mieszkańców osiedla Ruszcza, w szczególności mieszkańców bloku przy ul. Jezioro 42. W organizowane zajęcia zaangażowani byli uczestnicy programu, powołując różnorodne zajęcia, organizując wydarzenia lokalne, np. „Piknik Rusiecki”,
- PAL „Ugorek” – dla mieszkańców osiedla „Ugorek”. Uczestnicy aktywnie włączają się w działania PAL: było pomysłodawcami nowych zajęć, zaangażowali się też w tworzenie mapy osiedla. Przeprowadzono plebiscyt na pomysł do realizacji przez uczestników PAL na osiedlu, a w jego efekcie zrealizowano „Podwieczorek w Ogrodzie”,
- PAL „Stworzyć miejsce do życia” – dla mieszkańców wyodrębnionego fragmentu dzielnicy XIII Gminy Miejskiej Kraków – Stare Podgórze i Zabłocie. Wspólnie z uczestnikami Programu zorganizowano „Dzień otwartości”, podczas którego mieszkańcy Krakowa mogli skorzystać z porad specjalistów, uczestniczyć w grze miejskiej, warsztatach grafitti, spektaklu. PAL oferuje także warsztaty komputerowe dla seniorów, warsztaty kulinarne, grupę samopomocową „Mała Szwalnia”. PAL współpracuje z klubem wolontariusza działającym przy pobliskiej szkole,

- PAL „Celarowska” – dla mieszkańców ul. Celarowskiej oraz sąsiadujących z nią ulic: Żytnia, Fertnera, Czerwona, Sadowa, Wiśniowa, Duchacka, Prądyńskiego, al. 29 Listopada. Zaangażowanie mieszkańców w działania PAL zaowocowało zorganizowaniem zajęć z jogi i pilatesu dla pań; dzięki pracy streetworkera nastąpiła poprawa relacji z grupami młodzieży spędzającymi czas na ulicach objętych działaniami PAL,
- PAL „Sami dla siebie” – dla mieszkańców ul. Siemaszki. Dla mieszkańców zorganizowano m.in. ekologiczny tydzień, warsztaty kulinarne, dzień sąsiada. Dzieci i młodzież tworzą gazetkę „Siemaszkowe Newsy” skierowaną do osób nie będących uczestnikami PAL. Mieszkańcy wykazali aktywność podejmując działania, które skutkowały przedłużeniem działalności PAL o dodatkowe półtora roku,
- PAL „Sikorki” dla mieszkańców ul. Sikorki, Sołtysowskiej, Centralnej, Kamionka, Na Załężu, ze szczególnym uwzględnieniem bloków przy ul. Sikorki 15 oraz ul. Sołtysowska 10c. Jednym z ważniejszych osiągnięć PAL jest zintegrowanie grupy mieszkańców, włączanie się mieszkańców w działania wolontaryjne, współodpowiedzialność za lokal itp.
- PAL „Streetwork – Odkryj potencjał osiedla” (*szerzej w rozdz. 4.2.2.1*)

4.2.2.1 Praca socjalna na ulicy – streetworking

Praca socjalna prowadzona „na ulicy” – „streetworking” kierowana jest do osób, które funkcjonują w przestrzeni publicznej, traktując ją jako swoiste centrum życiowe. Metoda ta łączy elementy pracy z osobą i rodziną oraz ze społecznością lokalną. Pracę socjalną metodą „streetwork” w środowisku osób małoletnich realizowano w 2013 roku w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Streetwork – Odkryj potencjał osiedla”.

W 2013 roku Zespół Zadaniowy ds. realizacji Programu Aktywności Lokalnej pn. „Streetwork – Odkryj potencjał osiedla” przy wykorzystaniu metody streetwork pracował w środowisku młodzieży w wieku 15 – 25 lat zagrożonej wykluczeniem społecznym, w środowisku rodziców tej młodzieży oraz ich otoczeniu (towarzyszenie, rzecznictwo interesów, pomoc przy pisaniu CV, pomoc przy podjęciu zatrudnienia, współpraca z innymi instytucjami i podmiotami). Pracowano łącznie ze 178 podopiecznymi oraz 49 osobami z otoczenia.

Od stycznia do grudnia 2013 roku przeprowadzono dyżury na terenie dzielnic IV, XI, XII, XIV, XVI i XVIII Gminy Miejskiej Kraków (Prądnik Biały, Podgórze Duchackie, Bieżanów-Prokocim, Czyżyny, Bieńczyce, Nowa Huta). Streetworkerzy wypracowali łącznie 13 244 godzin wsparcia.

Od września do grudnia 2013 roku w regularnych zajęciach sportowych na trzech salach gimnastycznych uczestniczyło 68 osób. Zajęcia prowadziła wykwalifikowana kadra trenerska.

W ramach treningów umiejętności społecznych zorganizowano wyjścia grupowe do kina, Parku Wodnego, na basen, kręgle, bilard, lodowisko, paintball, gokarty, ściankę wspinaczkową, koncerty muzyczne, spotkania kabaretowe, mecze koszykówki, mecze hokeja, do teatrów i muzeów krakowskich.

W 2013 roku zorganizowano też treningi kompetencji społecznych w formie:

- warsztatów z zakresu antydyskryminacji – przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć, w których uczestniczyło 19 osób,
- warsztatów z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym, w których uczestniczyło 10 osób oraz 3 osoby z ich otoczenia,
- warsztatów z zakresu funkcjonowania w grupie, w których uczestniczyło 17 uczestników oraz 3 osoby z otoczenia.

Streetwokerzy organizują inicjatywy, które mają uczyć wartościowego spędzania czasu, aktywności sportowej; w inicjatywie pn.: „Huta Champions League”, organizowanej wspólnie z Radą Dzielnic XIV Czyżyny na boisku sportowym przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 14

uczestniczyło 127 osób, natomiast w „Prądnik Champions League”, organizowanej wspólnie ze szkołą podstawową na osiedlu Prądnik Biały uczestniczyły 32 osoby.

W ramach współpracy z podmiotami podejmowanych jest wiele przedsięwzięć, które dotyczą aktywizacji zawodowej, wydarzeń kulturalnych i artystycznych.

Z poradnictwa psychologicznego skorzystało 11 osób, zaś z pomocy w nauce, świadczonej przez 12 wolontariuszek – 9 osób.

Dodatkowo, w ramach współpracy z Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL realizowano zadanie polegające na świadczeniu na terenie Dzielnicy I i II Gminy Miejskiej Kraków pracy socjalnej na ulicy, w formule streetworkingu.

4.3 Praca socjalna prowadzona metodą projektu socjalnego

Działania podejmowane metodą projektu socjalnego mogą obejmować zarówno elementy pracy socjalnej z osobami i rodzinami (ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej z grupą) jak również elementy specyficzne dla pracy socjalnej realizowanej metodą organizowania społeczności lokalnej.

Pracownicy socjalni MOPS na podstawie rozeznaczonych potrzeb osób objętych pomocą społeczną opracowują i wdrażają działania, mające na celu reintegrację społeczną i aktywizację członków społeczności lokalnej. Projekty takie służą również przełamaniu stereotypu klientów pomocy społecznej oraz samego Ośrodka. Tworzone z myślą o poszczególnych grupach odbiorców projekty socjalne kierowane są do dzieci i młodzieży, osób starszych i niepełnosprawnych, rodzin. Realizowane są w formie spotkań informacyjno–edukacyjnych dla mieszkańców, dyżurów specjalistów oraz pracowników socjalnych. W ramach projektów socjalnych tworzone i prowadzone są grupy wsparcia oraz grupy samopomocowe. Projekty dotyczą również integracji społecznej – organizowane są spotkania i imprezy o charakterze otwartym, dostępne dla wszystkich osób zainteresowanych i chętnych, które umożliwiają podejmowanie wspólnych działań, bez podziału na klientów Ośrodka i osoby nie korzystające ze wsparcia. Celem powyższych działań jest zaktywizowanie osób oraz zachęcanie ich do udziału w życiu społecznym, wyrażania się na forum publicznym i większego zaangażowania w działanie na rzecz własnego środowiska lokalnego.

Projekty socjalne realizowane w celu reintegracji społecznej dotyczą w szczególności kształtowania i wzmacniania kompetencji społecznych, osobistych i komunikacyjnych osób korzystających z pomocy. Realizacja niektórych projektów odbywa się w formie spotkań okolicznościowych, wycieczek oraz udziału w wydarzeniach o charakterze kulturalnym lub społecznym.

Podczas realizacji projektów budowana jest sieć współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym. Środki na realizację projektów socjalnych są w większości pozyskiwane przez Ośrodek z zewnętrznych źródeł. Sponsorzy wsparli projekty socjalne w 2013 roku kwotą 58 279 zł, Rady Dzielnic dofinansowały projekty w wysokości 64 728 zł. Wydatki MOPS wyniosły 13 747 zł.

W 2013 r. realizowano łącznie 67 projektów socjalnych i doraźnych projektów socjalnych, w tym m. in.:

- 44 projekty, które miały na celu reintegrację społeczną klientów MOPS i ich rodzin,
- 7 projektów dotyczących tworzenia sieci współpracy z podmiotami działającymi w środowisku lokalnym, specjalistami innych instytucji,
- 4 projekty odnoszące się do integracji ze środowiskiem,
- 1 projekt związany z tworzeniem i prowadzeniem grup wsparcia oraz grup samopomocowych.

Łącznie w projektach socjalnych uczestniczyły 3 101 osób.
Przykładowe projekty socjalne:

„Ostatnia Krata”

W ramach projektu realizowany był cykl spotkań z grupą więźniów osadzonych w Areszcie Śledczym Kraków–Podgórze. Najważniejszymi tematami omawianymi w trakcie spotkań były problemy, z jakimi mogą się spotkać osoby opuszczające zakłady karne oraz możliwości uzyskania pomocy z MOPS. Celem podejmowanych działań jest ułatwienie osobom opuszczającym Areszt reintegracji społecznej.

„Trzy kolory”

Z myślą o rodzinach i osobach korzystających z pomocy społecznej, które mieszkają w bardzo trudnych warunkach i nie mają możliwości wyremontowania swojego mieszkania, pracownicy Filii nr 3 we współpracy z uczniami i nauczycielami Centrum Kształcenia Praktycznego w Krakowie realizowali kolejną edycję projektu „Trzy kolory”. W 2013 roku wyremontowano, odświeżono i umeblowano pokój jednej wielodzietnej rodziny.

5 Realizacja „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”, a także w ramach obowiązującego „Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”.

Uchwałą nr LXIX/1004/13 Rady Miasta Krakowa z 13 marca 2013 roku wprowadzona została nowa organizacja Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonującego w Krakowie od 2011 roku. Obecnie Zespół dzieli się na Zespół Strategiczny oraz 9 Zespołów ds. działań lokalnych, których obszar działania pokrywa się z rejonami dzielnic obejmowanych przez Filie MOPS. Pracami każdego Zespołu ds. działań lokalnych kierują przewodniczący zespołu ds. działań lokalnych realizujący zadania Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Nowe rozwiązania organizacyjne pozwoliły usprawnić i zwiększyć skuteczność podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie odnośnie powoływania grup roboczych oraz realizacji procedury „Niebieskich Kart”.

W skład grup roboczych wchodziły przedstawiciele instytucji będący w bezpośrednim kontakcie z rodziną, m.in. przedstawiciele MOPS, policji, oświaty, ochrony zdrowia, a także kuratorzy i psychologowie. W 2013 roku powołanych zostało 715 grup roboczych, które spotykały się 4 360 razy.

Realizacja Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2013 roku odbywała się poprzez:

- zapewnienie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą, w formie pracy socjalnej,
- udzielanie poradnictwa psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- tworzenie grup wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w których uczestniczyło 30 osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- podejmowanie działań korekcyjno – edukacyjnych skierowanych do sprawców przemocy,

- podejmowanie przez pracowników socjalnych działań informacyjno – edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2013 roku pracownicy socjalni założyli 193 „Niebieskie Karty”, a z innych instytucji zobowiązanych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”, w 2013 r. wpłynęło 504 „Niebieskich Kart” (467 – Policja, 23 – oświata, 9 – ochrona zdrowia, 5 – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), co łącznie daje 697 „Niebieskich Kart”.

Osoby, co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, były motywowane do korzystania z dostępnych na terenie Krakowa form wsparcia, terapii i poradnictwa. W stosunku do osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, podejmowane oddziaływania polegały m.in. na wizytach pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania rodziny, motywowaniu osób stosujących przemoc w rodzinie do zmiany zachowania wobec najbliższych oraz do uczestniczenia w spotkaniach grupy korekcyjno–edukacyjnej.

W 2013 roku w cotygodniowych spotkaniach grupy korekcyjno–edukacyjnej dla osób stosujących przemoc w rodzinie wzięło udział 25 mężczyzn. Specjaliści prowadzący grupę prowadzili też indywidualne konsultacje psychologiczne.

Rodzinom, w których wystąpił problem przemocy udzielano również pomocy finansowej i rzeczowej. W 2013 roku Ośrodek na podstawie decyzji administracyjnych przyznał pomoc dla 187 rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Wśród instytucji tworzących w Krakowie system pomocy osobom dotkniętym przemocą są instytucje realizujące działania z zakresu interwencji kryzysowej tj. Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą, który na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków prowadzony jest przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej. W 2013 roku ze schronienia we wskazanych ośrodkach skorzystały 152 osoby (20 – OIK, 132 – OODP). Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2013 roku udzielił pomocy 630 osobom dotkniętym problemem przemocy.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mają możliwość szybkiego uzyskania dostępu do usług poradnictwa i terapii rodzin. *(pełny opis zadań w rozdz. 2.4)*

6 Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to świadczenie pomocy społecznej, obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie podopiecznym kontaktów z otoczeniem. Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia podopiecznego, sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej, jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska.

W 2013 r. na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowały podmioty niepubliczne.

6.1 Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

Zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, zakres czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr XXI/272/07 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2007 roku (z późn. zm.).

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych

przypadkach stosuje się tabele odpłatności zamieszczone w uchwale. Maksymalna odpłatność za godzinę (tj. 100%) wynosiła w 2013 r. 12 zł.

Usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych świadczone były przez trzy podmioty:

- Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy w Krakowie (na terenie Dzielnic I – III Gminy Miejskiej Kraków),
- Małopolski Zarząd Wojewódzki Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Krakowie (na terenie Dzielnic IV – VII Gminy Miejskiej Kraków),
- Małopolski Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Krakowie (na terenie Dzielnic VIII – XVIII Gminy Miejskiej Kraków).

W 2013 r. wykonano 676 100 godzin usług opiekuńczych. Na ten cel przekazano środki w wysokości 8 215 776 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatorów w styczniu 2014 r.). Pomocą w formie usług opiekuńczych objęto łącznie 2 360 osoby.

Zgodnie z umowami, realizatorzy zobowiązani byli zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 7,15 zł brutto za godzinę świadczenia usług gospodarczych oraz 8,32 zł brutto za godzinę świadczenia usług pielęgnacyjnych (bez kosztów pracodawcy), a także średnie wynagrodzenie w wysokości 8,85 zł brutto (PKPS); 8,70 zł brutto (PCK) oraz 9 zł brutto (Fundacja) za godzinę świadczenia usług pielęgnacyjnych oraz 7,50 zł brutto (Fundacja) oraz 7,65 zł brutto (PKPS i PCK) za godzinę świadczenia usług gospodarczych (kwoty bez kosztów pracodawcy).

Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych usług opiekuńczych.

6.2 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi przeznaczona jest dla rodzin zamieszkałych w Krakowie, w których wychowywane jest przynajmniej jedno dziecko niepełnosprawne i które, w związku z niepełnosprawnością dziecka, wymagają specjalistycznego wsparcia. Celem przyznania tej formy pomocy jest zniwelowanie negatywnego wpływu niepełnosprawności dziecka na kształtowanie wzajemnych relacji pomiędzy członkami rodziny oraz na funkcjonowanie rodziny w otoczeniu społecznym.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone na terenie Gminy Miejskiej Kraków polegają w szczególności na:

- wspieraniu rodziny w uczeniu i rozwijaniu umiejętności dziecka niepełnosprawnego niezbędnych do samodzielnego życia (kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia, rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych, wspieranie w codziennych czynnościach życiowych),
- interwencji i pomocy w życiu w rodzinie (pomoc w radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych, ułatwianie rodzinie dostępu do edukacji i kultury, kształtowanie pozytywnych relacji w rodzinie oraz odpowiednich postaw wobec dziecka niepełnosprawnego),
- wspieraniu i treningu rodziny w zakresie wspomaganie procesu leczenia (treningi dotyczące pielęgnacji dziecka, podawania leków, zachowania terminów badań, pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia oraz placówek rehabilitacyjnych).

Szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz tryb ich pobierania, a także zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat określa Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr LXXIV/941/09 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 czerwca 2009 r. W przypadku, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego

określonego w ustawie o pomocy społecznej, usługi świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach stosuje się tabelę odpłatności zamieszczoną w uchwale.

W 2013 r. zadanie realizował Małopolski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża. Zrealizowano 11 887 godzin usług w cenie 20,99 zł za godzinę. Na ten cel przekazano realizatorowi 261 766 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatora w styczniu 2014 r.). Pomocą objęto 40 rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

Zgodnie z umową realizator w 2013 r. zobowiązany był zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 12,30 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 14,81 zł. Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych.

W związku z faktem, że umowa na realizację usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi obowiązywała do końca grudnia 2013 r., w listopadzie ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację tego zadania w latach 2014–2016. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu realizację zadania powierzono temu samemu podmiotowi, który realizował usługi w 2013 roku.

6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi te obejmują czynności polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz pielęgnacji, jako wspierania procesu leczenia.

Szczegółowe zasady realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym również zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi, określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W przypadku, gdy dochód osoby lub na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie. W pozostałych przypadkach wysokość odpłatności ustalana jest na podstawie tabeli zawartej w rozporządzeniu. Odpłatność maksymalna (tj. 100%) wynosiła w 2013 r. 18 zł za godzinę.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były w 2013 r. przez Fundację na Rzecz Chorych na SM im. Bł. Anieli Salawy. W 2013 r. wykonano 156 932 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Na ten cel przekazano realizatorowi środki w wysokości 2 833 668 zł (niewykorzystana część dotacji została zwrócona przez realizatora w styczniu 2014 r.). Pomocą objęto łącznie 470 osób.

Zgodnie z umową, realizator zobowiązany był w 2013 r. zapewnić pracownikom minimalne wynagrodzenie w wysokości 11,81 zł brutto za godzinę pracy, a także średnie wynagrodzenie w wysokości 12,50 zł. Wymóg zapewnienia określonej stawki minimalnego i średniego wynagrodzenia opiekunów ma na celu zapewnienie właściwej jakości świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych.

7 Wsparcie działalności charytatywnej

Działalność charytatywna organizacji pozarządowych i innych podmiotów, o których mowa w art. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie może być objęta wsparciem Gminy Miejskiej Kraków.

Wspieranie działalności charytatywnej wzbogaca realizowane zadania na rzecz osób dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem bezdomnych oraz umożliwia wykorzystanie środków

pozyskiwanych przez wspierane organizacje ze źródeł finansowania innych niż budżet Gminy. MOPS jako realizator zadania ogłasza konkursy, sprawuje nadzór i rozlicza realizację zadań.

W 2013 roku wspierano następujące działania:

- prowadzenie kuchni – dofinansowano 6 kuchni, wydających około 1 455 posiłków dziennie. Łącznie MOPS przekazał na ten cel 150 000 zł. Pomoc w tym zakresie realizowały: Zgromadzenie Sióstr Albertynek Posługujących Ubogim (posiłki wydawano w lokalu przy ul. Woronicza 10), Parafia Rzymskokatolicka pw. Miłosierdzia Bożego (posiłki przy Pl. Prezydenta Edwarda Raczyńskiego 1), Parafia Rzymskokatolicka Św. Jadwigi Królowej (posiłki przy ul. Łokietka 60), Zgromadzenie Braci Albertynów (posiłki przy ul. Skawińskiej 6), Stowarzyszenie Przyjaciół im. Św. Brata Alberta (posiłki w lokalu przy ul. Reformackiej 3), Caritas Archidiecezji Krakowskiej (posiłki w lokalu przy ul. Dietla 48). W 2013 r. liczba osób, które skorzystały z tego typu pomocy wyniosła 4 542, liczba wydanych posiłków – 337 397,
- zapewnienie osobom bezdomnym możliwości dokonywania zabiegów higienicznych – do 30 czerwca 2013 roku funkcjonowała Łaźnia dla osób bezdomnych przy ul. Kościuszki 23 prowadzona przez Zgromadzenie Braci Albertynów. Łaźnia w tym okresie udzieliła 4 194 zabiegów higienicznych,
- udzielenie pomocy przedmedycznej – dofinansowano działalność Stowarzyszenia Lekarze Nadziei, prowadzącego Przychodnię dla Osób Bezdomnych, w ramach której udzielano doraźnej pomocy przedmedycznej, pomocy lekarskiej i wydawano leki. W 2013r. udzielono 2 647 konsultacji lekarskich oraz wykonano 1 916 opatrunków i zabiegów pielęgniarskich.

Informacje na temat zapewnienia schronienia w ramach wspierania działalności charytatywnej znajdują się w rozdz. 17.1.1.

8 Realizacja zadań w zakresie zatrudnienia socjalnego

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizuje zadania z zakresu integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu o ustawę o zatrudnieniu socjalnym, poprzez prowadzenie Klubu Integracji Społecznej, współpracę w ramach Partnerstwa w zakresie prowadzenia Klubu Integracji Społecznej „Leonardo” oraz wsparcie realizacji zadań Centrum Integracji Społecznej.

8.1 Klub Integracji Społecznej MOPS i Klub Integracji Społecznej „Leonardo”.

W 2013 roku ze wsparcia Klubu Integracji Społecznej MOPS skorzystało 697 uczestników. Wśród nich 171 to ci, którzy rozpoczęli uczestnictwo w 2012 roku i kontynuowali je w 2013 roku. 346 uczestników zakończyło udział w KIS, z czego 111 podjęło pracę na otwartym rynku.

KIS realizował zadania poprzez:

- wsparcie indywidualne – wszyscy uczestnicy byli objęci wsparciem indywidualnym pracowników socjalnych oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego psychologa, prawnika, doradcy zawodowego. W sumie, w roku 2013 udzielono 2 184 porady. W sytuacjach wymagających szerszej konsultacji zwołano 17 zespołów interdyscyplinarnych,
- wsparcie grupowe – wsparcie grupowe było organizowane w różnorodnych formach, umożliwiających uczestnikowi dokonanie wyboru aktywności adekwatnej do jego

ścieżki rozwoju, określonej w kontrakcie socjalnym. W 2013 zorganizowano 592 spotkań grupowych. W większości prowadzone były przez pracowników KIS, ale w zajęcia zaangażowali się również wolontariusze oraz sami uczestnicy pełniąc funkcje liderów, asystentów lub pomocników. Ze wsparcia grupowego korzystali wszyscy uczestnicy KIS,

- działania o charakterze edukacyjno–integracyjnym – zorganizowano: zajęcia komputerowe, obsługi biurowej, kultury, języka angielskiego, sportowe, kulinarne. Celem tych działań było nabycie określonych umiejętności przy wsparciu uzyskanym dzięki potencjałowi innych uczestników zajęć. Łącznie odbyło się 776 spotkań. Średnio w każdym z warsztatów edukacyjnych uczestniczyło 11 osób,
- prace społecznie użyteczne – osoby bezrobotne, korzystające z pomocy MOPS wykonywały prace społecznie użyteczne w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. W pierwszym półroczu 2013 roku otrzymały świadczenie w wysokości 7,70 zł, a w drugim półroczu 2013 roku, po waloryzacji, 8,00 zł za godzinę pracy. Wypłacone świadczenia w 60% były refundowane przez GUP. W 2013 roku w ramach prac społecznie użytecznych w 51 podmiotach pracowało 497 osób. Wykonywano prace: gospodarcze, biurowe, opiekuńcze, remontowe, pomocy kuchennej i ogrodnicze. Łączna ilość przepracowanych godzin wyniosła 84 998,
- roboty publiczne – celem organizowanych robót było nabycie kwalifikacji zawodowych i przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania na otwartym rynku pracy. Łącznie roboty publiczne wykonywały 86 osób. Zakres realizowanych prac obejmował: sprzątanie lokali MOPS – 56 osób, prace gospodarcze 6 osób (DG), prace biurowe – 4 osoby (KIS), prace porządkowe na fortach 17 osób.

W 2013 r. w zajęciach KIS Leonardo uczestniczyły 124 osoby, spośród których 26 osób dzięki uzyskanemu wsparciu podjęło pracę. Uczestnicy KIS brali udział w zajęciach grupowych i indywidualnych. W ramach zajęć indywidualnych uczestnikom zapewniono stały dostęp do poradnictwa specjalistycznego: psychologa, pracownika socjalnego oraz doradcy zawodowego. Zajęcia grupowe realizowano poprzez kursy edukacyjne oraz warsztaty. Na działalność KIS Leonardo przekazano w 2013 r. środki POKL w łącznej wysokości 330 000 zł.

8.2 Wspieranie zadań realizowanych przez Centrum Integracji Społecznej

W 2013 r. Gmina Miejska Kraków wspierała działalność Centrum Integracji Społecznej prowadzonego przez Stowarzyszenie Aktywizacji Społeczno–Gospodarczej „Małopolskie Forum Pracy”. Podmiot realizujący zadanie został wybrany w otwartym konkursie ofert. Wsparcie realizacji zadania obejmowało okres od 1 marca do 30 czerwca 2013 roku. Na dofinansowanie realizacji zadania w 2013 r. Gmina Miejska Kraków przekazała dotację w łącznej wysokości 95 963 zł.

Centrum Integracji Społecznej to jednostka realizująca reintegrację zawodową i społeczną poprzez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów dzięki podjęciu zatrudnienia lub rozpoczętą działalność gospodarczą,
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania czasem.

MOPS kieruje do uczestnictwa w CIS po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i zaopiniowaniu wniosku przez pracownika socjalnego. W 2013 r. skierowano do uczestnictwa w CIS 32 osoby, w tym 22 osoby posiadające zaległości czynszowe względem ZBK.

W 2013 r. w zajęciach Centrum Integracji Społecznej uczestniczyło 69 osób, z czego 37 osób, kontynuowało uczestnictwo z 2012 r. Do 30 czerwca 2013 roku, czyli do dnia rozwiązania umowy dotyczącej wsparcia zadania, 32 osoby zakończyły realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, w tym 2 osoby podjęły zatrudnienie.

9 Organizacja i koordynacja wolontariatu w MOPS

W 2013 r. MOPS w Krakowie kontynuował organizowanie działalności wolontaryjnej na rzecz podopiecznych Ośrodka. Współpracę podjęto z 241 wolontariuszami (młodzież w wieku gimnazjalnym, licealnym, studenci, osoby pracujące, emeryci).

Zrealizowano następujące działania:

- w obszarze pomocy dzieciom z rodzin korzystających ze wsparcia MOPS – działalność wolontariuszy polegała głównie na pomocy w nauce oraz uczeniu sposobów aktywnego spędzania czasu wolnego (rozmowy, gry, zabawy, wyjścia do kina). Pomoc świadczona była przez 148 wolontariuszy dla 283 dzieci,
- w obszarze pomocy osobom niepełnosprawnym, starszym i samotnym, korzystającym ze wsparcia MOPS – pracowało 56 wolontariuszy, którzy pomagali 65 osobom. Działania obejmowały m.in. wsparcie emocjonalne, towarzyszenie przy załatwianiu spraw urzędowych, wspólne spacerowanie, czytanie prasy i książek, pomoc w drobnych czynnościach domowych, których ze względu na schorzenie lub wiek osoby objęte wolontariatem nie mogły wykonać samodzielnie,
- 4 wolontariuszy pomagało streetworkerom w pracy z osobami bezdomnymi, a 13 w pracy z młodzieżą. Uczestniczyli w dyżurach w punkcie informacyjnym, udzielali informacji na temat praw i uprawnień osób bezdomnych, miejsc noclegowych, posiłku, łaźni, odzieży. Wolontariusze wspólnie ze streetworkerami monitorowali środowiska osób bezdomnych. Dzieciom i młodzieży pomagali w nauce,
- 111 wolontariuszy zaangażowało się w pomoc animatorom lokalnym w prowadzeniu Programów Aktywności Lokalnej, poprzez: udzielanie korepetycji dzieciom, współprowadzenie grup wsparcia, aktywizowanie osób starszych, niepełnosprawnych,
- 6 wolontariuszy pomagało przy realizacji projektów na rzecz osób bezrobotnych w Klubie Integracji Społecznej,
- 13 wolontariuszy współprowadziło dyżur w Telefonie Zaufania udzielając 1 643 porad i przeprowadzając rozmowy wspierające.

Wolontariusze dystrybuowali też paczki żywnościowe dla osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych w ramach programu żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących; uczestniczyli w organizowaniu Konferencji nt. „Rodzina, samorząd, pomoc społeczna, ochrona zdrowia i przedsiębiorcy – nowe partnerstwo w propozycjach ustawy o pomocy osobom niesamodzielnym”.

W obszarze wolontariatu prowadzono Klub Wolontariusza, w ramach którego wolontariusze i uczestnicy PAL mogli uczestniczyć w lekcjach języka hiszpańskiego, które prowadzi wolontariuszka na terenie PAL Ugorek.

Nowi wolontariusze byli rekrutowani z Uniwersytetu III Wieku przy UJ, Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II – Wydział Nauki o Rodzinie, Klubu Wolontariusza przy UJ oraz z Collegium Ignatianum.

10 Wspieranie rodziny

W ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i organizowaniu pieczy zastępczej, wspieranie rodziny organizowana jest usługa asystenta rodzinnego, zapewniana pomoc w placówkach wsparcia dziennego oraz świadczone poradnictwo specjalistyczne.

10.1 Realizacja Programu wspierania rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2013 – 2015

Program wspierania rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2013 – 2015 został przyjęty uchwałą nr LXXXIII/1268/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 września 2013 roku.

Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Miejską Kraków na rzecz:

- promowania modelu rodziny z dziećmi i kształtowania pozytywnego wizerunku rodziny,
- wzmacniania rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji,
- zapewnienia właściwej opieki dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy osób dorosłych.

Program adresowany jest przede wszystkim do rodzin przeżywających trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz dzieci i młodzieży pozbawionych właściwej opieki, a uzupełniający charakter mają działania o charakterze promocyjnym skierowane do wszystkich rodzin zamieszkujących w Krakowie. Program zakłada kontynuację i rozwój dotychczas realizowanych usług na rzecz rodzin z dziećmi oraz dzieci i młodzieży, a także wdrożenie nowych form wsparcia przewidzianych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wsparcie dla rodzin organizowane jest w ramach realizacji świadczeń finansowych, pracy socjalnej, wsparcia asystentów rodziny, streetworkerów oraz specjalistów w ośrodkach poradnictwa i terapii rodzin oraz w placówkach wsparcia dziennego.

Zadania w ramach Programu realizowane są zarówno przez organy administracji samorządowej, jak również podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

10.2 Asystent rodziny

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła usługę asystenta rodziny. Usługa realizowana jest w rodzinach przeżywających trudności w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z art. 11 ustawy, z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny występuje pracownik socjalny w oparciu o opracowaną diagnozę sytuacji rodziny.

Celem pracy asystenta rodziny jest wspieranie rodzin w podejmowaniu działań zmierzających do poprawy ich sytuacji w następujących obszarach: prowadzenie gospodarstwa domowego, gospodarowanie budżetem domowym, zdrowie (podnoszenie kompetencji w zakresie dbania o stan zdrowia rodzin), realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczych, aktywność społeczna rodziny.

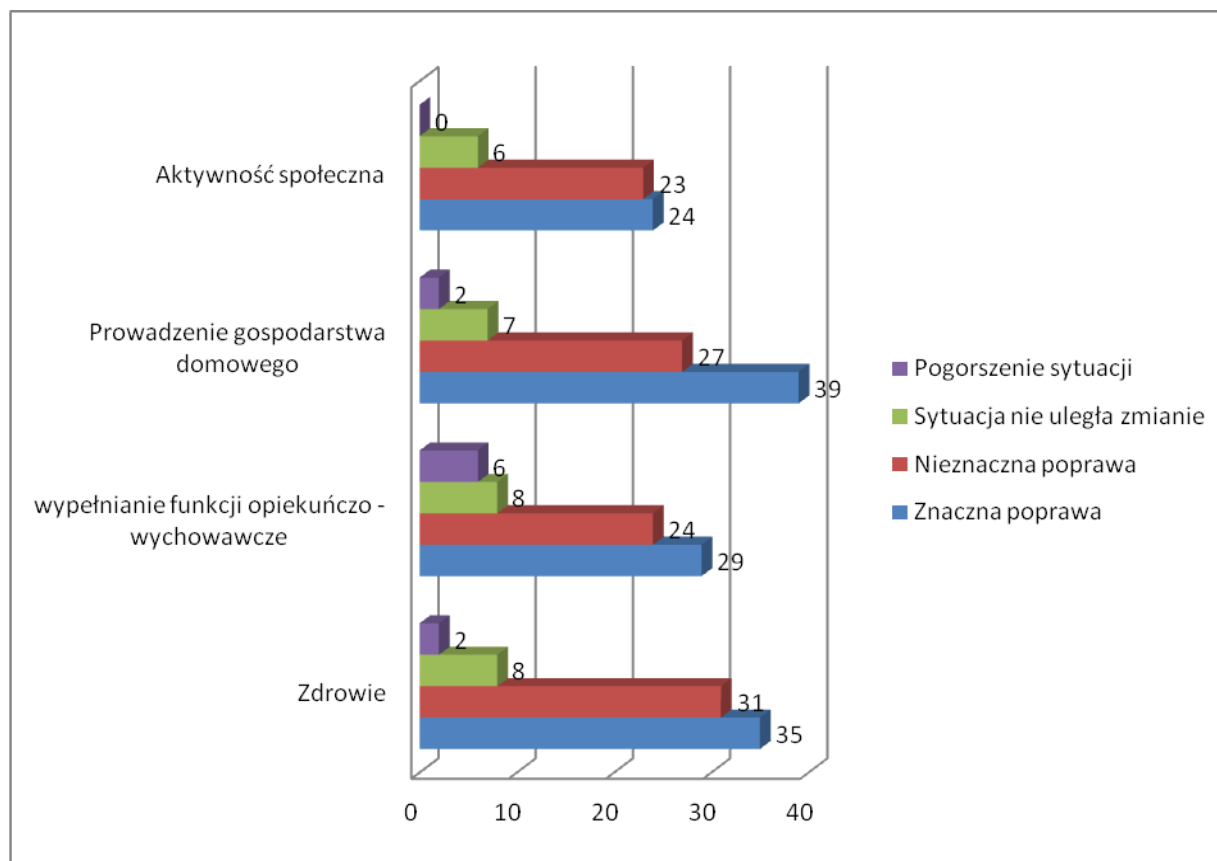
W 2013 roku usługa asystenta rodziny realizowana była w ramach trzech projektów:

- projektu systemowego „Pora na aktywność”,
- Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013, finansowanego ze środków MPiPS,
- Projektu „Parasol Praca Przyszłość”, który jest realizowany przez Stowarzyszenie Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie.

Łączna liczba rodzin objętych wsparciem asystenta wyniosła 118. Usługę realizowało 23 asystentów.

Poniższy wykres prezentuje ocenę rezultatów osiągniętych w ramach realizacji usługi asystenta rodziny w poszczególnych obszarach funkcjonowania rodzin objętych pomocą. Efektywność usługi asystenta została oceniona na podstawie opinii pracowników socjalnych co do zmiany sytuacji lub sposobu funkcjonowania rodziny. Rezultaty oceniane były w stosunku do rodzin, w których usługa była realizowana w 2013 roku co najmniej przez 3 miesiące.

Ocena efektywności usługi asystenta rodziny

10.3 Placówki wsparcia dziennego

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką w placówce wsparcia dziennego. Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej. Oprócz zapewnienia opieki i wychowania, placówki zapewniają pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego – między innymi poprzez zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. W przypadku placówek prowadzonych w formie specjalistycznej organizowane są również zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne kompensacyjne oraz logopedyczne, a także terapia pedagogiczna, psychologiczna i socjoterapia.

Placówki wsparcia dziennego współpracują z rodzicami i opiekunami dziecka oraz placówkami oświatowymi. Pobyt w placówkach wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny, oprócz przypadków gdy dziecko zostanie zobowiązane do uczestnictwa w zajęciach przez sąd. Placówki funkcjonują przez cały rok, we wszystkie dni robocze. Niektóre z placówek prowadziły ponadto zajęcia w soboty czy niedziele oraz organizowały sobotnio – niedzielne wyjazdy poza Kraków.

Według stanu na dzień 31.12.2013r. funkcjonowały łącznie 33 placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków.

Placówki wsparcia dziennego w Krakowie

Lp.	Typ placówki	Liczba placówek	Liczba osób korzystających	Środki finansowe wydatkowane na realizację zadania przez Gminę
1	Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej przez organizacje pozarządowe	21	2 718	1 974 860 zł
2	Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie specjalistycznej przez organizacje pozarządowe	12	1 324	5 283 030 zł
		33	4 042	7 257 890 zł

10.4 Poradnictwo

10.4.1 Poradnictwo prawne, psychologiczne realizowane przez MOPS

Poradnictwo prawne i psychologiczne dla mieszkańców Krakowa realizowane było przez MOPS w Filiach Ośrodka. Poradnictwo jest ogólnodostępne, świadczone bez względu na dochód oraz bez rejonizacji, obejmuje wsparcie psychologiczne oraz pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego oraz ochrony praw lokatorów, jak również w zakresie pomocy prawnej udzielanej ofiarom przemocy w rodzinie. Poradnictwo świadczone jest dla osób, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Poradnictwem objęto w sumie 3 469 osób. Udzielono łącznie 12 351 porad, w tym 8 977 porad prawnych oraz 3 374 porady psychologiczne.

Najwięcej porad prawnych udzielono z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego – 3 281, prawa lokalowego, w tym w kwestiach dotyczących eksmisji, zadłużenia, utraty tytułu prawnego do lokalu – 2 349, zabezpieczenia społecznego, czyli spraw związanych z bezpieczeństwem socjalnym, niezdolnością do pracy z przyczyn zdrowotnych, bezrobociem, orzekaniem o niepełnosprawności, świadczeniami rodzinnymi, dodatkami mieszkaniowymi, ubezpieczeniem społecznym – 756 porad. Ponadto pomoc prawna udzielana była również w postaci pomocy w sporządzeniu pism procesowych, których w 2013 r. sporządzono łącznie 2 336.

Udzielone porady psychologiczne dotyczyły:

- rozwiązywania problemów rodzinnych – 120 porad,
- rozwiązywania problemów wychowawczych – 764 porad,
- zdrowia psychicznego i zaburzeń psychicznych – 810 porad, w tym 764 dotyczące dorosłych oraz 46 dotyczących dzieci,
- funkcjonowania społecznego poza rodziną – 328 porad,
- uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych – 128 porad,
- psychoedukacji – 467 porad.

Poradnictwo realizowane jest również w ramach Krakowskiego Telefonu Zaufania działającego w strukturach MOPS. Dyżurni dostępni są przez 7 dni w tygodniu w godzinach 16:00 – 21:00.

W 2013 r. dyżury pełniło 16 osób. Przeprowadzono 1 671 rozmów telefonicznych, których tematyka dotyczyła głównie złego stanu psychicznego, poczucia osamotnienia, trudności życia

codziennego, pozostawania bez pracy, konfliktów małżeńskich i rodzinnych, uzależnień. W ramach Telefonu Zaufania jest również realizowana usługa „e-mail zaufania”. Tą drogą udzielono odpowiedzi na 87 e-maili.

W ramach zawartej z Gminą Miejska Kraków umowy Polskie Zrzeszenie Lokatorów świadczyło bezpłatne porady prawne w sprawach mieszkaniowych dla osób zagrożonych utratą mieszkania lub posiadających inne problemy mieszkaniowe. W 2013 r. odbyło się 61 dyżurów prawnych, podczas których udzielono łącznie 221 porad. Polskie Zrzeszenie Lokatorów otrzymało na powyższy cel dotację z Gminy Miejskiej Kraków w wysokości 9 000 zł. MOPS pełnił nadzór nad realizowanym zadaniem.

10.4.2 Poradnictwo i terapia rodzin realizowane przez ośrodki poradnictwa i terapii prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków

Ośrodki poradnictwa i terapii realizują działania profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne, doradcze oraz z zakresu pomocy psychologicznej dla mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków, którzy wymagają wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. W 2013 roku zadanie dotyczące poradnictwa i terapii rodzin było realizowane w 4 ośrodkach prowadzonych przez 2 organizacje pozarządowe – Stowarzyszenie Siemacha i Stowarzyszenie Dobrej Nadziei. Działania Ośrodków skoncentrowane były na rozwiązywaniu problemów rodzinnych, takich jak: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, zaburzenia zachowania i trudności adaptacyjne osób nieletnich. Zakres świadczonych usług w ośrodkach poradnictwa i terapii obejmował diagnozę psychologiczną rodziny lub osoby indywidualnej, świadczenie poradnictwa specjalistycznego (rodzinnego, psychologicznego) oraz terapii rodzinnej, indywidualnej i grupowej. Działania te prowadziły do wzmocnienia samodzielności i kompetencji rodzin oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, tak, aby były w stanie adekwatnie i skutecznie pełnić swoje role społeczne.

W 2013 r. z pomocy ośrodków skorzystało 1 134 rodzin, ogółem wsparciem objęto 1 821 osób. W ośrodkach przeprowadzono 1 065 diagnoz oraz 8 922 terapie (indywidualne, rodzinne, grupowe). Ponadto udzielono 2 175 porad specjalistycznych. Zadanie było dofinansowane w ramach środków Gminy Miejskiej Kraków w wysokości 1047 100 zł oraz ze środków unijnych na kwotę 393 059 zł. Usługi realizowane przez ośrodki terapii i poradnictwa w 2013 r.: liczba diagnoz – 1 065, liczba terapii – 8 922, liczba porad – 2 175.

Stowarzyszenie Dobrej Nadziei w ramach realizowanego zadania zorganizowało m.in.: Szkołę dla Rodziców Małych Dzieci, grupę korekcyjno – edukacyjną dla sprawców przemocy, grupę psychoedukacyjno – terapeutyczną dla nastolatków, grupę terapeutyczną dla współuzależnionych. Natomiast Stowarzyszenie Siemacha organizowało m.in.: grupy terapeutyczne dla osób psychotycznych oraz konsultacje psychiatryczne.

11 Realizacja projektu systemowego pod nazwą „Pora na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Koncepcja projektu systemowego polega na dofinansowaniu środkami Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki zadań realizowanych przez organy administracji publicznej i jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych. Ośrodki pomocy społecznej realizują projekty systemowe w Priorytecie VII Programu pn. „Promocja integracji społecznej”. Działania przewidziane w tym priorytecie służą rozwijaniu aktywnych form integracji społecznej i umożliwianiu dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz poprawie skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej.

W roku 2013 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007–2013, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie kontynuował realizację projektu pn. „Pora na aktywność”. Głównym celem projektu jest wzrost zdolności do samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych przez indywidualnych mieszkańców i społeczności lokalne Krakowa. Projekt obejmuje szereg zróżnicowanych działań, jakimi są:

- realizacja kontraktów socjalnych – pisemnych umów zawartych między uczestnikami a pracownikami socjalnymi, określających cele współpracy, zaplanowane formy pomocy oraz zobowiązanie uczestników do ich realizacji w określonym czasie,
- realizacja indywidualnych programów usamodzielniania – adresowanych do młodych, usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo–wychowawczych i rodzin zastępczych,
- realizacja programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, adresowanego do osób niepełnosprawnych, mających na celu wsparcie ich w dążeniu do samodzielności,
- realizacja programów aktywności lokalnej – programów pracy socjalnej w konkretnym środowisku lokalnym w celu jego aktywizacji, nakierowanych na włączenie się mieszkańców w rozwiązywanie problemów dotyczących całych społeczności, we współpracy z lokalnymi władzami i instytucjami.

W ramach realizacji wskazanych działań, stosowany i finansowany jest zestaw instrumentów o charakterze aktywizującym, mających doprowadzić do przywrócenia osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem. Zestaw ten określany jest zbiorczo jako instrumenty aktywnej integracji. W ramach zaprojektowanych działań w 2013 r. klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mieli możliwość skorzystania z form wsparcia, takich jak:

- usługa asystenta rodziny, adresowana do osób i rodzin wymagających wsparcia w samodzielnym radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi,
- usługa asystenta osoby niepełnosprawnej, adresowana do osób niepełnosprawnych wykluczonych społecznie i zawodowo,
- zajęcia prowadzone przez Klub Integracji Społecznej funkcjonujący w strukturach MOPS,
- zajęcia prowadzone przez Klub Integracji Społecznej prowadzony przez partnera projektu,
- doradztwo zawodowe,
- poradnictwo specjalistyczne,
- terapia i poradnictwo specjalistyczne realizowane przez partnerów projektu,
- zajęcia i treningi kompetencji społecznych realizowane także przez partnerów projektu,
- usługa animatora lokalnego i streetworkerów.

W 2013 roku na realizację działań w ramach projektu systemowego pn.: „Pora na aktywność” przeznaczono kwotę 7 004 173 zł, z czego 5 973 728 zł to środki pochodzące ze źródeł europejskich w ramach dofinansowania, 328 632 zł to środki z dotacji celowej z budżetu krajowego w ramach dofinansowania projektu oraz 701 812 zł to wkład własny, jaki Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie wniósł w realizację projektu w postaci zasiłków i pomocy w naturze.

Projekt systemowy pn.: „Pora na aktywność” jest projektem partnerskim. W 2013 roku finansowano równocześnie działania realizowane przez 3 partnerów projektu (Stowarzyszenie „Siemacha”, Stowarzyszenie „Dobrej Nadziei”, Fundacja Wspierania Rozwoju Społecznego „Leonardo”), którzy prowadzili ośrodki poradnictwa i terapii rodzin oraz Klub Integracji Społecznej.

W 2013 roku, w ramach partnerstwa zrealizowano 2282 terapii (rodzinnych, indywidualnych, grupowych) oraz 560 godzin poradnictwa specjalistycznego, z których skorzystało 248 osób, zrealizowano 338 godzin zajęć dla uczestników projektu, w tym zajęć podnoszących kompetencje o charakterze zawodowym, z których skorzystało 174 osób oraz zrealizowano 167 godzin treningów kompetencji społecznych, z których skorzystało 60 osób. Łącznie działania realizowane przez partnerów w 2013 roku zostały dofinansowane w kwocie 723 059 zł.

W 2013 roku w ramach projektu systemowego pn.: „Pora na aktywność” realizowano 1 005 kontraktów socjalnych.

Asystenci rodziny zrealizowali łącznie 6537,81 godzin usługi, wspierając 63 rodziny mające problemy w pełnieniu ról społecznych. W ramach realizacji kontraktów socjalnych wiodącym instrumentem aktywnej integracji jest Klub Integracji Społecznej. W 2013 roku 713 uczestników korzystało ze wsparcia w KIS MOPS (63745,25 godzin wsparcia) oraz Klubie Integracji Społecznej prowadzonym przez Fundację „Leonardo” (597,5 godzin). W ramach usług asystentów rodzinnych 30 osób skorzystało z 275 godzin treningu kompetencji społecznych. Z usług asystenta osoby niepełnosprawnej w ramach kontraktu socjalnego skorzystało 2 uczestników projektu, łącznie zrealizowano 105,5 godziny usługi. Z poradnictwa specjalistycznego prawnego i psychologicznego skorzystało 58 osób, łącznie zrealizowano 252,25 godzin, z usług doradcy zawodowego skorzystało 343 osób, łącznie zrealizowano 555 godzin doradztwa.

W 2013 roku w ramach projektu systemowego pn.: „Pora na aktywność” 19 wychowanków w ramach realizowanego projektu zawarło Indywidualne Programy Usamodzielniania, którym udzielono pomocy rzeczowej na usamodzielnienie na kwotę 45 453 zł. Z poradnictwa specjalistycznego prawnego i psychologicznego skorzystało 15 wychowanków w wymiarze 17 godzin, udzielono usług doradcy zawodowego w wymiarze 4 godzin dla 3 wychowanków, realizowano warsztaty autoprezentacji w wymiarze 76 godzin dla 19 wychowanków.

W 2013 roku 209 uczestników projektu realizowało projekt w ramach Programu Integracji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych. Wiodącym Instrumentem Aktywnej Integracji jest asystent osoby niepełnosprawnej, w 2013 roku z usług asystentów osoby niepełnosprawnej skorzystało 157 osób, w łącznym wymiarze 9644,5 godzin. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 52 osób, w łącznym wymiarze 233 godzin, z treningu kompetencji społecznych 48 osób, w łącznym wymiarze 725 godzin, z usług doradcy zawodowego 16 osób, w łącznym wymiarze 35,25 godzin, z usług 5 asystentów rodzinnych skorzystało 6 osób, w łącznym wymiarze 459,75 godzin, z usług Klubu Integracji Społecznej – Leonardo skorzystał 1 uczestnik projektu, w łącznym wymiarze 2,5 godzin.

W projekcie systemowym pn.: „Pora na aktywność” w 2013 roku uczestniczyło 1 712 osób. W 7 programach aktywności lokalnej uczestniczyło 479 osób (*opis PAL w rozdz. 4.22*), 1 005 osób realizowało kontrakt socjalny, 209 osób program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnej, a 19 osób – indywidualny program usamodzielniania.

W wyniku podjętych działań w ramach projektu w 2013 roku:

- 543 osoby zakończyły wyznaczoną im ścieżkę reintegracji,
- 397 osób i rodzin poprawiło funkcjonowanie społeczne,
- 214 osób podjęło działania zmierzające do zatrudnienia,
- u 208 osób nastąpił wzrost samooceny,

- 126 osób uzyskały kompetencje zawodowe umożliwiające podjęcie pracy,
- 108 osób podjęło pracę,
- 66 uczestników programów aktywności lokalnej zaangażowało się w działania na rzecz społeczności.

11.1 Świadczenia podstawowe: zasiłek stały, okresowy i celowy.

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb osób i rodzin MOPS udzielał wsparcia finansowego poprzez następujące świadczenia:

1) zasiłek stały – wypłacono dla 3 221 osób, na łączną kwotę 13 505 972 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 4 193 zł. W 2013 roku zasiłki stałe były finansowane w 100% z budżetu państwa.

2) zasiłek okresowy – wypłacono dla 7 180 gospodarstw domowych, w których funkcjonowało 15 058 osób, na łączną kwotę 11 418 463 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1 590 zł. Zasiłek w wysokości do 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby/rodziny jest finansowany z budżetu państwa (część obligatoryjna). Pozostała część jest finansowana ze środków własnych gminy (część dodatkowa).

3) składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono składki dla 2 928 osób, na łączną kwotę 1 162 352 zł; średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 396 zł. W 2013 r. zadanie to było finansowane w 100% z budżetu państwa.

4) zasiłki celowe i celowe specjalne – w łącznej kwocie 4 746 535 zł, zasiłki wypłacono dla 8 352 osób. Średnia wartość pomocy na osobę wyniosła 568 zł.

a) zasiłki celowe – dla osób i rodzin, których dochód nie przekracza kryterium ustawowego, wypłacono m. in. z przeznaczeniem na:

- zakup odzieży dla 1 170 osób na łączną kwotę 163 029 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 139 zł,
- zakup opału dla 885 osób na łączną kwotę 578 067 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 653 zł,
- zakup leków dla 1 714 osób, na łączną kwotę 278 616 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 162 zł,
- opłaty mieszkaniowe dla 2 916 osób na łączną kwotę 938 263 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 321 zł,
- opłaty czynszowe dla 801 osób na łączną kwotę 288 345 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 359 zł,
- zakup obuwia dla 1 074 osób na łączną kwotę 117 753 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 109 zł.

b) zasiłki celowe specjalne – wypłacono m. in. z przeznaczeniem na.:

- zakup odzieży dla 761 osób na łączną kwotę 93 341 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 122 zł,
- zakup opału dla 830 osób na łączną kwotę 489 145 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 589 zł,
- zakup leków dla 1 546 osób, na łączną kwotę 276 620 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 178 zł,
- opłaty mieszkaniowe dla 2 336 osób na łączną kwotę 703 378 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 301 zł,
- opłaty czynszowe dla 731 osób na łączną kwotę 257 941 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 352 zł,
- zakup obuwia dla 618 osób na łączną kwotę 62 305 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 100 zł.

MOPS udzielał też pomocy w związku z wystąpieniem zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej (na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej). W 2013 r. powodem przyznania pomocy 27 rodzinom, na łączną kwotę 27 334 zł były zdarzenia losowe, w tym: pożar (9 osób), kradzież (8 osób) oraz sytuacja kryzysowa spowodowana intensywnymi opadami deszczu w miesiącu czerwcu 2013 r. (10 osób).

Dane dotyczące świadczeń pieniężnych przyznawanych osobom bezdomnym znajdują się w rozdziale 16.4.

11.2 Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ważnym elementem wsparcia finansowego osób i rodzin w środowisku lokalnym w 2013 r. był, z uwagi na skalę jego realizacji, rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W 2013 r. w ramach programu udzielono pomocy dla 22 131 osób w łącznej kwocie 17 363 891 zł.

Program realizowany był w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku. Pomoc w ramach programu przyznawana była nieodpłatnie, jeżeli dochód na osobę nie przekraczał kwoty 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 813 zł, a w przypadku rodzin, kwoty 684 zł (do 30 września 2012 r. – 526,50 zł).

Ponadto Miasto Kraków zwiększyło dostępność do świadczeń w ramach programu poprzez podniesienie górnej granicy kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania wsparcia. Osoby i rodziny, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał 150%, a jednocześnie nie przekraczał 200 % kryterium dochodowego, tj. odpowiednio kwoty 1 084 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 912 zł dla osoby w rodzinie, pomoc w formie posiłku otrzymywały za odpłatnością w wysokości 25% kosztu posiłku. W przypadku osób, korzystających ze zbiorowego żywienia w szkole, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza 200 % a jednocześnie nie przekraczał 250 % kryterium dochodowego (1355 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 1140 zł na osobę w rodzinie) odpłatność wynosiła 75% kosztu posiłku.

W 2013 r., na podstawie decyzji administracyjnych, pomocą w formie posiłku objęto 8 195 osób na kwotę 7 250 481 zł, (z czego w planie finansowym MDDPS ujęto 498 675 zł), natomiast pomocą w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności lub posiłku objęto 17 069 osób na kwotę 9 507 310 zł.

W ramach art. 6a (pomoc przyznawana na podstawie decyzji dyrektora szkoły, bez postępowania prowadzonego przez MOPS) pomocy w dożywianiu udzielono w 175 placówkach. Z posiłków skorzystało 1 316 dzieci, za które opłacono posiłki na łączną kwotę 606 099 zł.

Grupom odbiorców, które nie mogły korzystać z pomocy w ramach Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, pomocy udzielano w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności, w ramach umowy zawartej z wojewodą w trybie art. 115 ustawy o pomocy społecznej. Z tego tytułu pomocy udzielono 1 080 osobom. Koszt realizacji zadania wyniósł 246 101 zł, z czego 181 419 zł pokryto z dotacji z budżetu państwa przyznanej na podstawie art. 115 ustawy o pomocy społecznej.

11.2.1 Współpraca z organizacjami dystrybuującymi żywność w ramach Programu Żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD).

MOPS kontynuował współpracę z organizacjami pozarządowymi dystrybuującymi żywność w ramach Programu Żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD) tj. Polskim Komitetem Pomocy Społecznej i Bankiem Żywności. Podobnie jak w latach ubiegłych, ponad 2 500 osób zostało skierowanych przez MOPS po odbiór żywność w ramach w/w programu. Pomoc ta w znaczący sposób przyczynia się do poszerzenia zakresu pomocy dla osób znajdujących w trudnej sytuacji finansowej.

Zgodnie z realizowaną w okresie od 1 lipca do 31 grudnia umową dotyczącą dystrybucji żywności pozyskanej w ramach programu żywnościowego dla osób najbardziej potrzebujących w Unii Europejskiej (PEAD) organizacje współpracujące z Bankiem Żywności przekazały łącznie 514 476,24 kg żywności. Organizacje współpracujące z Bankiem Żywności przekazywały żywność osobom starszym niepełnosprawnym za pośrednictwem wolontariuszy.

11.3 Program na rzecz społeczności romskiej „Blżej, Razem” – edukacja przedszkolna dzieci romskich

W 2013 r. MOPS kontynuował realizację zadania – Program na rzecz społeczności romskiej „Blżej, Razem – edukacja przedszkolna dzieci romskich”. W ramach programu pomocą została objętych 30 dzieci romskich. Pokryte zostały wydatki związane z pobytem dzieci romskich w przedszkolach oraz klasach „0” szkół podstawowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, w tym opłaty za media, opłaty jednorazowe, koszty zajęć dodatkowych oraz posiłków.

Na realizację programu przeznaczono łączną kwotę w wysokości 51 680 zł, w tym 38 240 zł pochodziło z dotacji przyznanej przez Ministra Administracji i Cyfryzacji, natomiast 13 440 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków. Programem objęto 30 dzieci.

12 Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

W 2013 r. na podstawie ustawy o systemie oświaty Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie realizował zadania polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych oraz zasiłków szkolnych.

12.1 Stypendia szkolne

Stypendium szkolne jest udzielane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, w szczególności kosztów nauki języków obcych, zajęć sportowych, tanecznych, recytatorskich, wycieczek szkolnych, wyjść do kin i teatrów organizowanych przez szkołę,
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności: zakupu podręczników, zeszytów, przyborów szkolnych, tornistra, plecaka, stroju na zajęcia wychowania fizycznego, atlasów, encyklopedii, słowników, instrumentów muzycznych, pokrycie abonamentu internetowego i innych uznanych przez dyrektora za niezbędne w trakcie edukacji szkolnej,

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania, w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów, w szczególności kosztów zakwaterowania, przejazdu.

Wypłatę stypendiów szkolnych realizowano w dwóch okresach: styczeń – czerwiec oraz wrzesień – grudzień. W okresie od stycznia do czerwca 2013 r. (II część roku szkolnego 2012/2013) udzielono pomocy 1981 uczniom w tym dla:

- 1 051 uczniów szkół podstawowych,
- 535 uczniów gimnazjum,
- 390 uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- 5 uczniów pozostałych szkół, np. policealnych.

W nowym roku szkolnym 2013/2014 (wnioski o stypendium są składane jednorazowo na cały rok szkolny w terminie do 15 września) rozpatrzono 2 781 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego oraz przyznano 2 501 stypendiów szkolnych. Stypendia szkolne wypłacono uczniom następujących szkół:

- 1 365 dla uczniów szkół podstawowych,
- 624 dla uczniów gimnazjów,
- 506 dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych,
- 6 dla uczniów pozostałych szkół.

Stypendia szkolne wypłacano w następujących wysokościach:

Okres	Dochód na osobę w rodzinie	Miesięczna wysokość stypendium
styczeń – czerwiec	od 0 do 200 zł	212 zł
	powyżej 200 zł do 351 zł	159 zł
wrzesień – grudzień	od 0 do 200 zł	212 zł
	powyżej 200 zł do 456 zł	159 zł

Na wypłatę stypendiów szkolnych w 2013 r. przeznaczono kwotę 3 090 440 zł, z czego 609 919 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

12.2 Zasiłek szkolny

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego tj. zdarzenia nagłego, nieprzewidywalnego, niezależnego od wnioskodawcy, które wywoła przynajmniej przejściową trudną sytuację materialną rodziny ucznia. O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia losowego uzasadniającego przyznanie świadczenia. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

W 2013 r. wpłynęło do MOPS 85 wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego, natomiast przyznano i wypłacono 76 zasiłków szkolnych, w tym: 23 zasiłków dla uczniów szkół podstawowych, 16 zasiłków dla uczniów gimnazjów, 37 zasiłków dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

W 2013 r. na wypłatę zasiłków szkolnych przeznaczono kwotę 36 905 zł, z czego 24 550 zł ze środków własnych Gminy Miejskiej Kraków.

12.3 Rządowy program pomocy uczniom w 2012 r. „Wyprawka szkolna”

W ramach programu udzielano pomocy na zakup podręczników dla uczniów klas II–III, klas V szkół podstawowych oraz klas II szkół ponadgimnazjalnych, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 456 zł lub występowały przesłanki określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej m.in. bezrobocie i niepełnosprawność oraz uczniów klas I szkoły podstawowej, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 529 zł. Pomocy udzielano również uczniom słabowidzącym, niesłyszącym oraz z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, znacznym lub umiarkowanym.

Wnioski o przyznanie pomocy za zakup podręczników składane były przez rodziców lub opiekunów prawnych ucznia w szkole. Szkoły, po weryfikacji wniosków, przekazywały do Ośrodka listy uczniów zakwalifikowanych do objęcia pomocą w ramach programu. Na podstawie ww. list MOPS przekazał środki finansowe szkołom z przeznaczeniem na wypłatę świadczeń. Wyprawkę szkolną wypłacano do wysokości przedstawionych faktur, rachunków, paragonów oraz oświadczeń o zakupie podręczników. Maksymalna kwota wyprawki szkolnej wahała się, w zależności od rodzaju szkoły, do której uczęszczał uczeń, od 225 zł do 770 zł.

Pomoc w ramach programu przyznano łącznie dla 4 288 uczniów uczęszczających do 193 szkół, w łącznej wysokości 1 149 064 zł (z tego dla 1179 uczniów słabowidzących, niesłyszących oraz upośledzonych umysłowo w kwocie 327 849 zł).

Liczba uczniów, którzy otrzymali pomoc w ramach programu rządowego „Wyprawka szkolna” i wysokość wypłaconej pomocy w roku 2013

Klasa	Dofinansowanie z tytułu kryterium dochodowego oraz występowania przesłanek z art. 7 ustawy o pomocy społecznej		klasa	Dofinansowanie z tytułu niepełnosprawności		Łącznie	
	Liczba uczniów	Koszt zakupu podręczników		Liczba uczniów	Koszt zakupu podręczników	Liczba uczniów	Koszt zakupu podręczników
1	2	3	4	5	6	7	8
I SP	728	163 174,89 zł	I–III SP	177	43 208,74 zł	x	x
II SP	570	126 355,77 zł	IV–VI SP	250	70 411,13 zł	x	x
III SP	710	159 035,74 zł	Gimnazjum	304	93 036,61 zł	x	x
V SP	632	198 543,32 zł	Szkoły ponadgimnazjalne	448	121 193,32 zł		
II Ponadgimnazjalna	469	174 104,59 zł				x	x
RAZEM	3 109	821 214,31 zł	x	1179	327 849,80 zł	4 288	1 149 064,11 zł

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2013

Rozdział:
Pomoc specjalistyczna

13 Piecza zastępcza

13.1 Organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 182 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadania powiatu z zakresu pieczy zastępczej realizowane są przez powiatowe centra pomocy rodzinie. Na terenie Krakowa zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2013 roku 20 pracowników MOPS realizowało zadania organizatora pieczy zastępczej, polegające na wspieraniu rodzin zastępczych oraz wspieraniu procesu usamodzielnienia osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą. Rodziny zastępcze wspierało 4 specjalistów – psychologów oraz 17 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2013 w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowano następujące działania:

- Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Informacje dotyczące poszukiwania kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, materiały prasowe i filmowe prezentujące sylwetki osób sprawujących pieczę były prezentowane za pośrednictwem strony internetowej MOPS, lokalnych mediów. Z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej skontaktowało się osobiście lub telefonicznie 46 osób zainteresowanych sprawowaniem rodzinnej pieczy zastępczej.
- Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych. MOPS opracował program szkolenia dla kandydatów do sprawowania tej formy pieczy zastępczej pn. „Jestem w domu”, który został na mocy decyzji wydanej dnia 13 sierpnia 2012r. zatwierdzony przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, natomiast decyzją z dnia 19 sierpnia 2013r. został zatwierdzony również program dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze, do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz na dyrektorów placówek opiekuńczo–wychowawczych typu rodzinnego. Pracownicy MOPS przeprowadzili w oparciu o ten program dwa 60–cio godzinne cykle szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze. Rozpoczęto też prowadzenie trzeciego cyklu szkoleniowego. Łącznie w 2013 r. przeprowadzono 155 godzin szkoleń. Przeprowadzono łącznie 102 postępowania kwalifikacyjne, w tym 67 dotyczących kandydatów do sprawowania funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej i 30 dotyczących kandydatów na niezawodową rodzinę zastępczą oraz 5 dla kandydatów na zawodowe rodziny zastępcze. W toku postępowań odbyło się 140 wizyt w miejscu zamieszkania kandydatów, 130 spotkań z innymi osobami, mającymi istotny wpływ na ocenę predyspozycji kandydatów do sprawowania pieczy i prognozę funkcjonowania rodziny zastępczej, w 92 przypadkach zasięgnięto opinii o kandydatach w instytucjach istotnych z punktu widzenia procesu kwalifikacji (szkoła, przedszkole, filia MOPS, dzielnicowy, i. in.), sporządzono 109 opinii psychologicznych o predyspozycjach i motywacji kandydatów do sprawowania pieczy, przeprowadzono badania psychologiczno–pedagogiczne 25 osób.
- Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Przeprowadzono 4 cykle szkoleń dla nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych. Szkolenie prowadzone jest w formie wykładów, warsztatów, pracy w małych grupach, pracy indywidualnej i obejmuje następującą tematykę: Zadania i funkcje rodziny zastępczej. Zagadnienia prawne

dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej. Budowanie poczucia własnej wartości u dziecka i wzmacnianie jego samooceny. Problematyka więzi, ich budowanie i znaczenie w życiu dziecka. Wspomaganie rozwoju dziecka z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania. Zawodowe rodziny zastępcze miały możliwość uczestniczenia w szkoleniach z zakresu: metod pomocy wdowom i sierotom, problemów zdrowotnych niemowląt i młodszych dzieci, szczepień, itp. W szkoleniach uczestniczyły wszystkie funkcjonujące zawodowe rodziny zastępcze. Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe uczestniczyły w 2 cyklach warsztatów „Szkoly dla rodziców” (szkolenie o charakterze cyklicznym, długoterminowym, prowadzone przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa, posiadających uprawnienia do prowadzenia szkolenia). W szkoleniach wzięło udział łącznie 69 osób. Ponadto rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe uczestniczące w grupach wsparcia brały udział w zajęciach wzmacniających kompetencje wychowawcze: „Czy dorosły może być autorytetem dla nastolatka?”, „Depresja nastolatka”, „Dobra zabawa – dobre wychowanie”, „Jak skutecznie zachęcać i motywować dziecko do nauki?”, „Sieciaki.pl” – jak bezpiecznie poruszać się po Internecie” oraz dla rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne: „Formy wsparcia. Gdzie i jak szukać pomocy?”, „Życie codzienne. Jak radzić sobie z emocjami”.

- Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych. Rodziny zastępcze miały możliwość uczestniczenia w 30 spotkaniach 4 grup wsparcia: dla niezawodowych rodzin zastępczych, dla spokrewnionych rodzin zastępczych wychowujących dzieci w wieku do 11 lat oraz dla spokrewnionych rodzin zastępczych wychowujących dzieci nastoletnie oraz dla rodzin opiekujących się dzieckiem niepełnosprawnym. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 18 rodzin niezawodowych oraz 36 spokrewnionych. 92% osób uczestniczyło w co najmniej 4 spotkaniach w ciągu roku. Aby umożliwić wszystkim chętnym udział w zajęciach, podczas ich trwania organizowane były zajęcia dla dzieci. Dla zawodowych rodzin zastępczych zorganizowano 5 grup wsparcia, mających na celu wymianę informacji i doświadczeń odnośnie opieki i wychowania dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
- Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi. Pracownicy organizatora uczestniczyli w 124 rozprawach sądowych dotyczących uregulowania sytuacji dzieci, ponadto zwołali 325 zespołów konsultacyjnych złożonych z pracowników MOPS oraz innych instytucji zaangażowanych w pomoc dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej, przeprowadzili 1 775 konsultacji ze specjalistami (pedagodzy i wychowawcy szkolni, psychologowie, lekarze, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi).
- Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze korzystały z poradnictwa specjalistycznego psychologów zatrudnionych w Dziale Rodzin Zastępczych MOPS. Indywidualnym poradnictwem psychologicznym objęto 163 rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe, 104 dzieci umieszczonych w tych rodzinach oraz 7 dzieci własnych rodziców zastępczych. Łącznie odbyło się 1171 indywidualnych porad psychologicznych w tym 629 w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych. Z pomocy ośrodków poradnictwa i terapii skorzystały 53 osoby z rodzin zastępczych. 17 dzieci uczestniczyło w grupie socjoterapeutycznej dla młodzieży, jedenaścioro uczestniczyło w co najmniej 4 spotkaniach w cyklu. Zawodowe rodziny zastępcze oraz

rodziny biologiczne dzieci przebywających w rodzinach zastępczych skorzystały ze 141 indywidualnych porad psychologicznych.

- Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego. Z porad prawnych udzielanych przez pracowników MOPS skorzystało 51 rodzin zastępczych.
- Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2013 r. sporządzono dla sądu rodzinnego 1 122 opinii o sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych. Opracowanych zostało 809 planów pomocy oraz modyfikacji planów pomocy dla dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. W odniesieniu do zawodowych rodzin zastępczych zorganizowano 387 kontaktów dzieci z rodzinami biologicznymi, w tym w 261 kontaktach uczestniczyli pracownicy MOPS.
- Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe uczestniczące w grupach wsparcia brały udział w zajęciach wzmacniających kompetencje wychowawcze: „Czy dorosły może być autorytetem dla nastolatka?”, „Depresja nastolatka”, „Dobra zabawa – dobre wychowanie”, „Jak skutecznie zachęcać i motywować dziecko do nauki?”, „Sieciaki.pl” – jak bezpiecznie poruszać się po Internecie” oraz dla rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne: „Formy wsparcia. Gdzie i jak szukać pomocy?”, „Życie codzienne. Jak radzić sobie z emocjami”.
- Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawarł porozumienie o współpracy z Fundacją Ruperta Mayera Dzieło Pomocy Dzieciom w sprawie realizacji pomocy wolontaryjnej na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W ramach umowy z pomocy wolontariuszy skorzystało 30 dzieci. Ponadto 19 ze spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych dzieci objętych jest pomocą na podstawie indywidualnych umów o wolontariacie zawieranych przez wolontariuszy z MOPS w tym 7 dzieci ze spokrewnionych i niezawodowych rodzin zastępczych zostało objętych pomocą wolontariuszy z Uniwersytetu Trzeciego Wieku z Uniwersytetu Jagiellońskiego.
- Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. W 2013 r. dokonano 36 zgłoszeń dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Dokonano również 58 zgłoszeń dotyczących dzieci umieszczonych w zawodowych rodzinach zastępczych.
- Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współuczestniczyli w tworzeniu i realizacji 63 indywidualnych programów usamodzielnienia osób opuszczających rodziny zastępcze, dokonali modyfikacji 138 programów, odbyli 116 wizyt w miejscu zamieszkania osób usamodzielnianych, w 68 przypadkach towarzyszyli osobom usamodzielnianym w kontaktach z instytucjami.

- Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

13.2 Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

Program Rozwoju Pieczy Zastępczej został przyjęty uchwałą nr LXXXIII/1268/13 Rady Miasta Krakowa z 25 września 2013 roku. Wyznacza następujące kierunki działań, w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej funkcjonującego na terenie Gminy Miejskiej Kraków:

- rozwój rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zastosowanie mechanizmów motywacyjnych,
- wzmocnienie kompetencji wychowawczych osób sprawujących pieczę,
- zapewnienie opieki dzieciom w formach pieczy dostosowanych do ich potrzeb,
- wzmocnienie kwalifikacji kadry wychowawczej zatrudnionej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- życiowe usamodzielnienie osób opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo–wychowawcze oraz ich integracja ze środowiskiem.

Szczegółowe informacje na temat realizacji celów ujętych w Programie znajdują się w Sprawozdaniu z realizacji Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, które stanowi załącznik nr 1 do sprawozdania.

13.3 Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz wynagrodzeń osób prowadzących zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka.

W 2013 r. objęto pomocą pieniężną 491 rodzin zastępczych: spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych oraz rodzinnych domów dziecka. Łącznie przebywało w nich 699 dzieci. Osiem rodzin zastępczych, na własny wniosek, nie korzysta z pomocy pieniężnej.

Rodzinom zostały wypłacone następujące świadczenia:

- na pokrycie kosztów utrzymania dziecka: 7 218 świadczeń,
- na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka: 8 świadczeń,
- na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki: 69 świadczeń,
- na utrzymanie lokalu mieszkalnego: 133 świadczenia,
- na pokrycie innych nieprzewidzianych związanych z opieką i wychowaniem oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka: 67 świadczeń
- na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lokalu zajmowanego przez rodzinny dom dziecka: 2 świadczenia,
- dla rodzin pomocowych: 18 świadczeń.

Ponadto wypłacono 453 świadczenia tytułem wydatków na wynagrodzenia osób prowadzących zawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka oraz 35 świadczeń tytułem wydatków na wynagrodzenia osób zatrudnionych do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi przebywającymi w rodzinnych domach dziecka.

13.3.1 Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2013 wydano 994 decyzji administracyjnych dotyczących opłaty za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych. Sposób naliczania opłaty został określony w uchwale nr LII/691/12 Rady Miasta Krakowa z 11 lipca 2012 r. zmienionej uchwałą nr LXXIX/1197/13 Rady Miasta Krakowa z 10 lipca 2013 r.

13.4 Placówki opiekuńczo–wychowawcze

Według stanu na 31.12.2013 r. w Krakowie funkcjonowało łącznie 32 całodobowych placówek opiekuńczo–wychowawczych, zapewniających łącznie 494 miejsca. 20 placówek prowadzonych było na zlecenie GMK przez organizacje pozarządowe, a 12 placówek funkcjonowało jako jednostki publiczne.

Poniższa tabela obrazuje typy instytucjonalnych form pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie Krakowa z wyszczególnieniem liczby miejsc oraz liczby korzystających.

L.p.	Typ placówki	Liczba miejsc (wg stanu na 31.12.2013r.)	Liczba korzystających
1.	Typu socjalizacyjnego	355	457
2.	Typu interwencyjnego	44	149
3.	Typu rodzinnego	51	67
	Suma	494	673

W 2013 r. MOPS wydał 263 skierowania do placówek opiekuńczo–wychowawczych. Podstawą wydanych skierowań były 223 postanowienia sądu. Wszystkie dzieci pochodziły z Krakowa.

W 2013 r. pracownicy MOPS uczestniczyli w 950 posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, podczas których specjaliści współpracujący z rodziną i dzieckiem (pedagog, psycholog, pracownik socjalny, kurator sądowy) dokonywali oceny efektów podejmowanych działań oraz opracowywali kierunki pracy. Ponadto pracownicy MOPS wzięli udział w 36 przekazaniach dzieci, które postanowieniem sądu rodzinnego miały zostać umieszczone w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

W 2013 r. 67 wychowanków placówek powróciło do domu lub zostało przysposobionych przed osiągnięciem pełnoletniości, natomiast 75 zostało usamodzielnionych po osiągnięciu pełnoletniości.

Na podstawie wniosków od osób zobowiązanych do opłaty, wydano 816 decyzji administracyjnych dotyczących ustalenia zobowiązania za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Sposób naliczania opłaty został określony w uchwale nr LII/691/12 Rady Miasta Krakowa z 11 lipca 2012 r.

13.5 Usamodzielnienie wychowanków rodzin zastępczych i placówek oraz kontynuowanie nauki

W 2013 r. udzielono pomocy związanej z usamodzielnieniem 420 wychowankom rodzin zastępczych i placówek.

Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych i placówek

Lp.	Podstawa przyznawania pomocy	Liczba osób usamodzielnianych objętych pomocą w 2013 r.
1.	Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	140
2.	Na zasadach ustawy o pomocy społecznej (przepisy przejściowe z ustawy o wspieraniu rodziny)	234
3.	Ustawa o pomocy społecznej	46
	Miejsce pobytu osoby usamodzielnianej przed usamodzielnieniem	Liczba osób usamodzielnianych objętych pomocą w 2013 r.
1.	Rodziny zastępcze	230
2.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	144
1.	Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	39
2.	Specjalny ośrodek Szkolno-wychowawczy	0
3.	Schronisko dla nieletnich i zakład poprawczy	0
4.	Zakłady poprawcze	7
SUMA		420

Osoby usamodzielniane zostały objęte pomocą, mającą na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez następujące działania:

- udział w opracowaniu i towarzyszenie w realizacji 673 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, aneksów oraz modyfikacji,
- pełnienie przez pracowników MOPS funkcji opiekuna usamodzielnienia dla 59 osób usamodzielnianych. Rolą opiekuna jest m.in. opracowanie wspólnie z osobą usamodzielnianą programu usamodzielnienia, ocena realizacji programu oraz jego bieżące modyfikowanie, towarzyszenie osobie usamodzielnianej w kontaktach z instytucjami, współpraca ze szkołą i rodziną,
- wspieranie wychowanków w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, wykształcenia i zawodu zgodnego z możliwościami i aspiracjami wychowanka, podjęciu zatrudnienia, pomoc w sferze kontaktów z rodziną i środowiskiem,
- podjęcie współpracy z 19 młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, 7 zakładami poprawczymi w zakresie przygotowania procesu usamodzielnienia wychowanków tych placówek,
- uczestnictwo 20 usamodzielniających się wychowanków w projekcie pn. „Pora na aktywność”, współfinansowanym przez Unię Europejską.

Ponadto osoby usamodzielniane zostały objęte pomocą finansową, przyznaną po przeprowadzeniu 917 postępowań administracyjnych. W celu przyznania świadczeń, do których stosuje się przepisy ustawy o pomocy społecznej przeprowadzono 660 wywiadów środowiskowych. Udzielono 3 035 świadczeń na kontynuowanie nauki, 72 świadczeń na usamodzielnienie, 93 świadczenia na zagospodarowanie.

13.6 Opieka w pieczy zastępczej nad dziećmi z innych powiatów oraz dziećmi z Krakowa na terenie innych powiatów

W związku z art. 191 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powiaty zobowiązane są do ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2013 r. w rodzinach zastępczych poza Gminą Miejską Kraków przebywało 99 dzieci z terenu

Krakowa, a natomiast w funkcjonujących na terenie Krakowa rodzinach zastępczych, które sprawowały opiekę nad dziećmi z terenu innych powiatów przebywało 44 dzieci. Z kolei w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Krakowa przebywało 32 dzieci z terenu innych powiatów; natomiast 7 dzieci z terenu Krakowa przebywało w placówkach funkcjonujących poza Gminą Miejską Kraków. Łącznie podpisano 158 porozumień regulujących kwestie opieki nad dziećmi i ponoszenia wydatków.

14 Interwencja Kryzysowa

Zadanie interwencji kryzysowej realizowane jest w Krakowie przez Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Ośrodek dla Osób Dotkniętych Przemocą.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2013 roku przeprowadził 9 283 interwencji. Do OIK zgłosiło się 4 400 osób, dla których była to pomoc świadczona po raz pierwszy w okresie sprawozdawczym. W ramach działalności Ośrodka prowadzona była grupa terapeutyczna kobiet i klub byłego pacjenta psychiatrycznego. OIK w prowadzonym hostelu zapewniał 23 miejsca interwencyjne. Z zakwaterowania w 2013 roku skorzystało 99 osób.

Dane dotyczące Ośrodka dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w rozdz. 5.

15 Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych

Podstawowym założeniem systemu wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych w Krakowie jest umożliwienie im jak najpełniejszego i najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Instytucjonalne, całodobowe formy opieki, są ostatnią formą pomocy, która powinna być stosowana tylko w przypadku niemożności rozwiązywania problemów innymi sposobami.

15.1 Dzielne ośrodki wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, mieszkania chronione

15.1.1 Dzielne ośrodki wsparcia

Celem działania ośrodków jest podtrzymywanie sprawności psychofizycznej osób starszych dla umożliwienia im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Dzięki ośrodkom osoby starsze mogą zaspokoić potrzebę kontaktu i integracji społecznej. Uczestnicy otrzymują wsparcie specjalistów, rehabilitację społeczną i usprawniającą.

W 2013 r. w Krakowie funkcjonował Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej będący jednostką budżetową, w skład którego wchodziło 6 placówek oraz 4 ośrodki wsparcia prowadzone na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków przez organizacje pozarządowe, w tym: 1 Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych oraz 3 Ośrodki Wsparcia, których zadaniem było prowadzenie działań o charakterze samopomocy.

W 2013 r. z pomocy w formie pobytu w dziennym ośrodku wsparcia dla osób starszych skorzystało 1 212 osób. Wydano 1 388 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących osób korzystających z dziennych ośrodków wsparcia dla osób starszych.

15.1.2 Środowiskowe domy samopomocy

Środowiskowe domy samopomocy udzielają wsparcia osobom chorującym psychicznie, niepełnosprawnym intelektualnie, osobom z autyzmem oraz z chorobą Alzheimera.

W 2013 r. w Gminie Miejskiej Kraków funkcjonowało 13 środowiskowych domów samopomocy, w tym 1 środowiskowy dom samopomocy zapewniający 57 miejsc, będący miejską jednostką organizacyjną oraz 12 środowiskowych domów samopomocy z 3 filiami, prowadzonych przez organizacje pozarządowe. W grudniu 2013 r. w 2 placówkach uruchomiono 15 nowych miejsc; łącznie placówki dysponują 354 miejscami.

W roku 2011 weszło w życie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Rozporządzenie określa m.in. standardy jakie ośrodki wsparcia muszą spełnić do końca 2014 r. W roku 2013 Środowiskowy Domy Samopomocy os. Młodości 8 przeznaczony dla 57 osób i Środowiskowy Dom Samopomocy os. Szkolne 30 przeznaczony dla 30 osób osiągnął wymagany przepisami standard, a sześć kolejnych zrealizowało program naprawczy, który pozwoli w 2014 roku uznać w/w ośrodki za spełniające wymagane standardy.

W 2013 r. z pomocy środowiskowych domów samopomocy skorzystały 461 osoby, w tym 76 nowych osób. Wydano 539 decyzji administracyjnych dotyczących osób korzystających z ww. ośrodków wsparcia.

Na bieżącą działalność środowiskowych domów samopomocy prowadzonych przez podmioty niepubliczne z budżetu Wojewody przeznaczono w 2013 roku 3 774 805 zł oraz 647 686 zł na działalność środowiskowego domu samopomocy będącego jednostką budżetową. Wydatki związane z realizacją programów naprawczych przez ośrodki wsparcia wyniosły 281 282 zł.

15.1.3 Rodzinne domy pomocy

Na terenie Miasta Krakowa w 2013 roku funkcjonowały 2 rodzinne domy pomocy prowadzone na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków: Rodzinny Dom Pomocy ul. Dziewiarzy 11 prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Św. Feliksa, dla 4 osób oraz Rodzinny Dom Pomocy, ul. Źródłana 15 prowadzony przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej, dla 8 osób. Z całodobowych usług opiekuńczych w rodzinnych domach pomocy skorzystało 16 osób.

15.1.4 Mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2013 r. funkcjonowało 6 mieszkań chronionych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym 5, których prowadzenie Gmina Miejska Kraków zlecała organizacjom pozarządowym posiadającym status organizacji pożytku publicznego. Ponadto na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonuje mieszkanie chronione prowadzone przez jednostkę budżetową – dom pomocy społecznej przeznaczony dla dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie. Część osób korzystających z mieszkania chronionego zamieszkiwała wcześniej w domu pomocy społecznej.

Mieszkania dysponowały łącznie 29 miejscami. Z pobytu w mieszkaniach chronionych skorzystało 35 osób.

15.2 Domy pomocy społecznej

W 2013 r. na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonowało 15 domów pomocy społecznej, z czego 11 domów to miejskie jednostki organizacyjne, a 4 to jednostki prowadzone przez organizacje pozarządowe na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków.

Z dniem 1 stycznia 2013 r. zadanie polegające na prowadzeniu jednostki dla 40 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w budynku na os. Hutniczym 5 zlecono, w ramach otwartego

konkursu ofert, organizacji pozarządowej, natomiast zadanie realizowane dotychczas przez DPS os. Sportowe 9 wraz z mieniem, należnościami i zobowiązaniami służącymi do jego realizacji przejął Dom Pomocy Społecznej os. Szkolne 28.

W 2013 r. z usług świadczonych w domach pomocy społecznej skorzystało łącznie 2 151 osób.

Domy pomocy społecznej (wg typów) funkcjonujące w 2013 r. na terenie Gminy Miejskiej Kraków

Typ placówki	rok 2013 (stan na 31 grudnia)			
	Liczba miejsc w DPS – miejskich jednostkach organizacyjnych		Liczba miejsc w DPS – prowadzonych przez organizacje pozarządowe	
dla osób w podeszłym wieku	2	171	1	67
dla osób przewlekle somatycznie chorych	4	747	1	50
dla osób przewlekle psychicznie chorych	3	576	–	–
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	87	1	40
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	–	–	1	25
dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	1	165*	–	–
Ogółem:	11	1 746	4	182

**15 miejsc dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, 150 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie*

W 2013 r. złożonych zostało 390 wniosków o umieszczenie w domach pomocy społecznej i w rodzinnych domach pomocy, jednocześnie MOPS skierował do sądu 48 wniosków dotyczących wydania postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez zgody. Łącznie wydano 2 253 decyzji i postanowień w sprawach klientów.

W roku 2013 w domach pomocy społecznej umieszczono w sumie 273 nowych osób, z czego 256 w domach zlokalizowanych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, a 17 osób w domach znajdujących się na terenie innych powiatów. W 2013 r. poniesiona została odpłatność za 151 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej poza Gminą Miejską Kraków, a wydatki związane z pobytem tych osób wyniosły 2 962 044 zł.

W 2013 r., w porównaniu do roku 2012, znacznie zmniejszyła się liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej (z 426 na dzień 31.12.2012 r. do 261 na 31.12.2013 r.). Okres oczekiwania na miejsce jest zróżnicowany i zależy przede wszystkim od typu domu, ale także od płci i preferencji osób oczekujących dotyczących skierowania do konkretnego domu pomocy społecznej.

Typ placówki	rok 2013 (stan na 31 grudnia)		
	Liczba osób oczekujących na umieszczenie w dps, w tym:	kobiety	mężczyźni
dla osób w podeszłym wieku	33	21	12
dla osób przewlekle somatycznie chorych	163	105	58
dla osób przewlekle psychicznie chorych	57	29	28
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	7	1	6
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	1	0	1
Ogółem:	261	156	105

W 2013 r. w ramach nadzoru w domach pomocy społecznej przeprowadzono 7 kontroli.

Wydatki na bieżącą działalność domów pomocy społecznej w roku 2013 wyniosły 82 784 996 zł, w tym 76 399 429 zł to wydatki miejskich jednostek organizacyjnych.

W roku 2013 DPS zrealizowały zakupy inwestycyjne na kwotę 576 055 zł oraz inwestycje na kwotę 55 000 zł.

Domy pomocy społecznej pozyskują na cele inwestycyjne dotacje zewnętrzne – szczegóły w rozdz. 19.1.

16 Pomoc na rzecz osób bezdomnych

Zgodnie z przeprowadzonym na polecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej spisem osób bezdomnych ustalono, że w Krakowie przebywa 909 osób bezdomnych. Natomiast w ciągu roku w Krakowie liczba osób bezdomnych oscyluje wokół ok. 2 tysięcy.

W roku 2013 MOPS objął pomocą 1 505 gospodarstw domowych (1 608 osób bezdomnych), w tym 496 rodzin (518 osób) skorzystało z pomocy wyłącznie w formie pracy socjalnej. W 2013 r. pracownicy socjalni MOPS w celu rozeznania sytuacji osobistej i bytowej bezdomnych klientów przeprowadzili 3 397 wywiadów środowiskowych; wydano 10 265 decyzji administracyjnych.

16.1 Zapewnienie schronienia

Udzielnie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych.

Gmina Miejska Kraków zleca prowadzenie placówek zapewniających schronienie osobom bezdomnym organizacjom pozarządowym: Caritas Archidiecezji Krakowskiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej – Małopolski Zarząd Wojewódzki oraz Stowarzyszenie Dobroczynne „Betlejem”. W 2013 roku udzielono pomocy 715 osobom bezdomnym.

Placówki dla osób bezdomnych to:

- Schronisko i Przytulisko dla Bezdomnych Kobiet w Krakowie przy ul. Sołtysowskiej 13c – zapewnia całodobowe schronienie dla kobiet bezdomnych i kobiet z dziećmi powyżej 7 roku życia. W 2013r. z pomocy skorzystało 96 osób (78 kobiet i 18 dzieci),
- Dom Matki i Dziecka w Krakowie przy ul. Żywieckiej 16 – realizuje pomoc w formie całodobowego schronienia i zapewnienia wsparcia dla matek z dziećmi do lat 7 oraz kobiet w ciąży. Placówka zapewnia miejsca dla 60 matek z dziećmi, w tym 45 miejsc jest w dyspozycji MOPS. W 2013 r. skorzystało z pomocy 78 osób (33 kobiety i 45 dzieci),
- Noclegownia i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn w Krakowie przy ul. Makuszyńskiego 19a, przeznaczone są wyłącznie dla mężczyzn pełnoletnich. Placówka zapewnia 200 miejsc noclegowych (od stycznia 2013 r. w części noclegowej 100 miejsc oraz części schroniskowej 100 miejsc, z czego 50 miejsc z usługami opiekuńczymi). W sytuacji niecierpiącej zwłoki zapewnia się schronienie osobom spoza Gminy Miejskiej Kraków. Pomoc rzeczowa dla nowoprzyjętych mieszkańców jest udzielana interwencyjnie. Ze względu na niewystarczającą liczbę miejsc noclegowych w okresie niskich temperatur zagrażających zdrowiu i życiu placówka przyjmuje osoby bezdomne ponad ustalony limit. W miesiącach listopad i grudzień 2013r. placówka udzieliła ok. 350 dodatkowych noclegów,
- Schronisko dla osób bezdomnych – starszych i niepełnosprawnych w Krakowie przy ul. Koprowej 4 – zapewnia całodobowe schronienie i wyżywienie dla osób starszych i niepełnosprawnych. Wszystkie osoby skierowane do schroniska są objęte usługami opiekuńczymi. Placówka zapewnia 12 miejsc noclegowych dla osób starszych i niepełnosprawnych. W 2013 r. z pomocy skorzystały 24 osoby.

16.1.1 Pomoc w formie schronienia realizowana w ramach wspierania działalności charytatywnej w zakresie pomocy bezdomnym.

Gmina Miejska Kraków wspiera organizacje pozarządowe, które w ramach działalności charytatywnej prowadzą placówki zapewniające schronienie osobom bezdomnym. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania dotyczącego wspierania działalności charytatywnej polegającej na zapewnieniu schronienia osobom bezdomnym wynosiła w 2013 r. 348 400 zł. W ramach tej działalności udzielono schronienia 539 osobom. Wsparcie otrzymały:

- Chrześcijański Ośrodek Pomocy Bezdomnym „Dom Łazarza”, ul. Nowogródzka 8 – placówka całodobowego pobytu zapewniająca 30 miejsc noclegowych. W 2013 r. placówka udzieliła schronienia 76 osobom bezdomnym,
- Dom Św. Brata Alberta, ul. Saska 9 a – zapewnia całodobowe schronienie dla 48 bezdomnych mężczyzn wychodzących z bezdomności. W 2013 r. w placówka udzieliła schronienia 56 osobom bezdomnym,
- Przytulisko Św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet oraz pomoc doraźna dla kobiet, ul. Malborska 64 b. – placówka zapewnia 55 miejsc noclegowych i wyżywienie dla kobiet bezdomnych i kobiet z dziećmi. W 2013 r. w placówka udzieliła schronienia 226 bezdomnym kobietom,
- Przytulisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Skawińskiej – placówka zapewnia 58 miejsc noclegowych. W 2013 r. w placówka udzieliła schronienia 118 bezdomnym mężczyznom,
- Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn, ul. Wielicka 44b – placówka zapewniała 20 stałych miejsc całodobowych oraz 10 miejsc interwencyjnych w okresie zimowym. W 2013 r. w placówka udzieliła schronienia 63 bezdomnym osobom.

16.1.2 Mieszkania chronione dla osób bezdomnych

W Krakowie funkcjonują 2 mieszkania chronione dla bezdomnych mężczyzn. Mieszkania chronione prowadzone są przez Caritas Archidiecezji Krakowskiej, przeznaczone są dla 11 bezdomnych mężczyzn posiadających ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały na terenie Krakowa. Adresatami tej formy wsparcia są osoby bezdomne, posiadające stałe źródło dochodu, mające możliwość usamodzielnienia się np. dążące do uzyskania samodzielnego mieszkania, podejmujące aktywne działania w kierunku wyjścia z bezdomności i uzależnień. Mieszkańcom zapewniono wsparcie w realizacji indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

W 2013 roku z miejsc w mieszkaniach chronionych skorzystało łącznie 15 bezdomnych mężczyzn.

16.2 Praca socjalna z osobami bezdomnymi metodą streetworkingu

W Dziale Pomocy Bezdomnym MOPS 3 pracowników socjalnych pracuje metodą streetwork. W ramach pracy streetworkerów udzielano pomocy osobom bezdomnym przebywającym w przestrzeni miejskiej, niekorzystających z powodu swojego wykluczenia ze wsparcia instytucjonalnego. Nawiązano 1 342 kontakty, objęto pomocą 178 osób bezdomnych.

16.3 Zapewnianie miejsc noclegowych osobom eksmitowanym bez prawa do lokalu socjalnego

Ustawą z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. 2011 r. Nr 224 poz. 1342), która weszła w życie z dniem 16 listopada 2011 r., ustawodawca znowelizował ustawę o ochronie praw lokatorów. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 2a ustawy o ochronie praw lokatorów, w przypadku wykonywania przez komornika obowiązku opróżnienia lokalu, o którym mowa w art. 1046 k.p.c., gmina wskazuje dłużnikowi tymczasowe pomieszczenie albo noclegownię, schronisko lub inną placówkę zapewniającą miejsca noclegowe, chyba że pomieszczenie odpowiadające wymogom tymczasowego pomieszczenia wskazał wierzyciel lub dłużnik albo osoba trzecia. Jednocześnie ustawodawca określił, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym dłużnika, któremu nie przysługuje tytuł prawny do innego lokalu lub pomieszczenia, w którym może zamieszkać, komornik wstrzyma się z wykonaniem eksmisji do czasu, gdy gmina właściwa ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu na wniosek komornika, wskaże dłużnikowi tymczasowe pomieszczenie, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy. Po upływie tego terminu komornik powinien usunąć dłużnika do wskazanej przez gminę noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe.

W 2013 r. do MOPS wpłynęło 116 wniosków (dotyczących 166 osób) w sprawie wskazania noclegowni, schroniska lub innej placówki, zapewniającej miejsca noclegowe dla dłużników, wobec których została orzeczona eksmisja bez prawa do lokalu socjalnego. Spośród osób wskazanych we wnioskach 15 skorzystało z proponowanych placówek, tj.: 9 mężczyzn z Noclegowni i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Makuszyńskiego 19 a oraz 6 kobiet ze Schroniska dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Sołtysowskiej 13 c.

16.4 Świadczenia na rzecz bezdomnych

W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb MOPS wspierał osoby bezdomne poprzez następujące świadczenia finansowe:

1) zasiłek stały – wypłacono zasiłki stałe dla 291 osób, na łączną kwotę 1 229 218 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 4 224 zł,

2) zasiłek okresowy – wypłacono zasiłki okresowe dla 618 gospodarstw domowych, w których funkcjonowało 684 osoby, na łączną kwotę 730 033 zł, średnia roczna wartość pomocy na gospodarstwo wyniosła 1 181 zł,

3) składki na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono składki dla 289 osób, na łączną kwotę 110 852,51 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 383 zł,

4) zasiłki celowe i celowe specjalne – wypłacono w kwocie łącznej 148 722 zł, dla 568 osób, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 261 zł,

5) zasiłki celowe – dla osób, których dochód nie przekracza kryterium ustawowego, z przeznaczeniem na:

- zakup odzieży dla 247 osób na łączną kwotę 20 980 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 84 zł,
- zakup opału dla 37 osób na łączną kwotę 13 350 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 360 zł,
- zakup leków dla 138 osób, na łączną kwotę 20 914 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 151 zł,
- zakup obuwia dla 219 osób na łączną kwotę 15 930 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 72 zł,
- zaspokojenie innych potrzeb dla 426 osób na łączną kwotę 37 500 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 88 zł.

6) zasiłki celowe specjalne – przyznawane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, których dochód przekracza kryterium ustawowe, z przeznaczeniem na:

- zakup odzieży dla 33 osób na łączną kwotę 2 410 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 73 zł,
- zakup opału dla 13 osób na łączną kwotę 4 075 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 313 zł,
- zakup leków dla 51 osób, na łączną kwotę 6 988 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 137 zł,
- zaspokojenie innych potrzeb dla 78 osób na łączną kwotę 7 243 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 92 zł,
- zakup obuwia dla 34 osób na łączną kwotę 2 140 zł, średnia roczna wartość pomocy na osobę wyniosła 62 zł.

W sumie udzielono pomocy w formie świadczeń finansowych 826 osobom, na kwotę 2 218 826 zł.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2013

**Rozdział:
Rehabilitacja zawodowa i społeczna
osób niepełnosprawnych**

17 Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i finansowane są ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W roku 2013 do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 8 674 wniosków o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; przyznano 8 052 świadczenia.

17.1 Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków funkcjonuje 14 warsztatów terapii zajęciowej, które posiadają 517 miejsc przeznaczonych dla osób ze schorzeniami narządu ruchu, schorzeniami psychicznymi oraz umysłowymi. W roku 2013 w zajęciach uczestniczyło 610 osób niepełnosprawnych.

Warsztat opuściło 98 osób niepełnosprawnych, w tym 21 osób celem podjęcia pracy zarówno na otwartym rynku pracy jak i w zakładach aktywności zawodowej oraz zakładach pracy chronionej.

Na działalność 14 warsztatów w roku 2013 wypłacono kwotę 8 454 270 zł, w tym ze środków PFRON kwotę 7 608 843zł, ze środków Gminy Miejskiej Kraków 845 427 zł.

17.2 Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W 2013 roku wpłynęły 4 002 wnioski. Z turnusów skorzystało łącznie 1 906 osób, w tym 1 265 dorosłych osób niepełnosprawnych, 150 niepełnosprawnych dzieci oraz 491 opiekunów. Suma wypłaconych dofinansowań wyniosła 1 698 299 zł. Średnie dofinansowanie na osobę niepełnosprawną wyniosło 1 200 zł. Z dofinansowania skorzystało 608 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 864 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

17.3 Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego do rehabilitacji w warunkach domowych, stosownie do potrzeb wynikających z jej niepełnosprawności.

W 2013 roku złożonych zostało 204 wniosków, dofinansowanie otrzymało 186 osób na kwotę 226 828 zł.

17.4 Dofinansowanie zaopatrzenia przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Każda osoba niepełnosprawna, która otrzymała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, może starać się również o dofinansowanie do tych przedmiotów z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, jeżeli otrzymane dofinansowanie nie pokryło całkowitego kosztu zakupu. Wysokość dofinansowania dla osób niepełnosprawnych wynosi do 150% kwoty limitu przyznanej w ramach NFZ oraz udziału własnego osoby niepełnosprawnej, jeżeli taki udział był wymagany.

W 2013 roku złożonych zostało 2 200 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 2 049 osób niepełnosprawnych na kwotę 1 572 960,68 zł, w tym: ze

znacznym stopniem niepełnosprawności – 1 053 osoby niepełnosprawne, z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 679 osób i 142 dzieci. Średnia wartość dofinansowania wyniosła 767,67 zł na osobę. Między innymi dofinansowano zakupy: aparatów słuchowych, protez, wózków inwalidzkich, obuwia ortopedycznego i ortez, pieluchomajtek, cewników, worków do zbiórki moczu.

17.5 Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego elementach zewnętrznych, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub zmniejszają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Likwidacja barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej ma na celu umożliwienie jej lub ułatwienie w znacznym stopniu wykonywania podstawowych, codziennych czynności, a przede wszystkim poruszania się w miejscu zamieszkania poprzez dostosowanie miejsca kąpielowego (prysznic umożliwiający wjazd wózkiem, obniżona wanna), dostosowanie miejsca sanitarnego – w.c., oporęczowanie, dostosowanie podłoża antypoślizgowego. Dostosowanie otoczenia poprzez podjazdy i windy.

W roku 2013 do Ośrodka wpłynęło 246 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 190 osób na kwotę 1 620 412 zł, w tym ze znacznym stopniem niepełnosprawności 157 osób, z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 86 osób i 3 dzieci. Średnia wartość dofinansowania wyniosła 8 528 zł.

17.6 Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W roku 2013 do Ośrodka wpłynęło 1 322 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. W związku z dużą ilością złożonych wniosków oraz limitem środków na realizację tego zadania, dofinansowanie otrzymało 281 osób na kwotę 406 461 zł, w tym ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 202 osoby, z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 77 osób. Średnia wartość dofinansowania wyniosła 1 446 zł.

17.7 Dofinansowanie likwidacji barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Bariery techniczne to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej pokonywanie przez nią pewnych ograniczeń. Likwidacja tych barier ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie wykonywania przez osobę niepełnosprawną podstawowych, codziennych czynności, powodując poprawę funkcjonowania w społeczeństwie. Sprzęt, który może być przedmiotem dofinansowania w ramach zadania likwidacja barier technicznych, powinien cechować się indywidualnym przeznaczeniem oraz być urządzeniem specjalistycznym.

W roku 2013 do Ośrodka wpłynęło 109 wniosków o dofinansowanie w/w zadania. Dofinansowanie otrzymało 98 osób na kwotę 315 964 zł. Spośród osób, które otrzymały dofinansowanie 75 posiadało znaczny stopień niepełnosprawności, 13 umiarkowany stopień niepełnosprawności. Pomoc otrzymało 10 dzieci.

W zależności od schorzeń oraz potrzeb osób niepełnosprawnych przyznano dofinansowanie między innymi do: podnośników wannowych, schodolazów, krzeseł toaletowych, oporęczowania, specjalistycznego sprzętu elektronicznego – mówiący kalkulator, czytnik.

17.8 Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Celem dofinansowania ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych jest m.in. wspieranie i promocja twórczości osób niepełnosprawnych, doskonalenie ich sił psychofizycznych poprzez ruch, organizowanie zajęć rekreacyjnych, zawodów i imprez sportowych, a także wyjść do obiektów kultury.

Na realizację powyższego zadania w 2013 roku organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych złożyły 97 wniosków. W zorganizowanych 50 przedsięwzięciach wzięło udział 3 187 niepełnosprawnych krakowian, osoby im towarzyszące i opiekunowie. Wydatkowano na ten cel kwotę 149 509 zł. Przedsięwzięcia te organizowało 29 organizacji.

17.9 Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego – tłumacza przewodnika.

W roku 2013 dofinansowanie na kwotę 19 955 zł otrzymały trzy osoby. Dofinansowanie dotyczyło 307 godzin usług tłumacza języka migowego w ramach zajęć dydaktycznych w szkole policealnej oraz w Liceum ogólnokształcącym. Usługi były świadczone w drugim półroczu 2013 r. przez tłumaczy posiadających wpis do rejestru wojewody, stawka godzinowa za usługę wyniosła 65 zł.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2013

Rozdział:
Inne działania podejmowane przez
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

18 Inne, podejmowane działania oraz pozostałe informacje o funkcjonowaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

18.1 Przedsięwzięcia realizowane w 2013 roku w ramach pozyskanych środków zewnętrznych

Projekt „PI Nawikus – innowacyjna metoda monitoringu kontraktowanych usług społecznych” jest projektem innowacyjno testującym, który realizuje Gmina Miejska Kraków w partnerstwie z Fundacją Gospodarki i Administracji Publicznej. Po stronie Gminy Miejskiej Kraków realizatorami części zadań są jednostki organizacyjne: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejski Dzienny Dom Pomocy Społecznej.

Przedmiotem projektu jest analiza usług społecznych kontraktowanych organizacjom pozarządowym przez jednostki samorządu terytorialnego, w ramach opieki nad osobami starszymi. Głównym celem projektu jest zwiększenie poziomu i wzrost efektywności kontraktowania powyższych usług.

Koszt realizacji zadania w roku 2013 w MOPS wyniósł 44 793 zł.

W ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, Działanie 6.3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym socjalnego i zdrowotnego, Schemat B, Opieka Społeczna, Miasto uzyskało dofinansowanie części kosztów budowy Domu Pomocy Społecznej dla osób uzależnionych przy ul. Rozrywka. Dofinansowanie wyniosło 3 mln zł, w tym blisko 2 800 000 zł pozyskano do budżetu Miasta w 2013 r. Pozostała kwota zostanie wypłacona w 2014 r.

W 2013 roku w ramach Szwajcarsko–Polskiego Programu Współpracy, z przeznaczeniem na modernizację krakowskich domów pomocy społecznej, dzięki którym zostanie zwiększona liczba miejsc w placówkach i podniesie się standard placówek pozyskano następujące fundusze:

- 3 000 000 zł – dla Domu Pomocy Społecznej ul. Łanowa 41 – budynek 41b,
- 2 000 000 zł – dla Domu Pomocy Społecznej ul. Krakowska 55 (zakończenie I etapu modernizacji zaplanowano na koniec 2014 roku),
- 405 376 zł (całe dofinansowanie do projektu na lata 2009–2013 wyniosło 524 007 zł) oraz 712 567 zł (wysokość dofinansowania całego projektu na lata 2007 – 2013 wyniosła 2 052 408 zł) – dla Domu Pomocy Społecznej przy ul. Łanowej 39.

Ponadto z budżetu państwa uzyskano dofinansowanie na funkcjonowanie trzech ośrodków wsparcia dla osób starszych z integracją z młodzieżą i dziećmi w wieku szkolnym w kwocie 172 800 zł oraz w ramach Resortowego Programu Dofinansowania Standardów Placówek Wsparcia Dziennego, organizacjom pozarządowym prowadzącym placówki wsparcia dziennego zostały przekazane środki finansowe w wysokości 20 980 zł. Środki wydatkowano na doposażenie placówek wsparcia dziennego w celu wzbogacenia oferty zajęć programowych.

W 2013 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie aplikował o środki w 9 konkursach zewnętrznych. Uzyskano dofinansowanie na realizację projektów w roku 2014:

- w wysokości 86 400 zł, na realizację projektu ogłoszonego przez Wojewodę Małopolskiego pn. „Wspieranie osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą” na prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób starszych,
- w wysokości 20 890 zł na realizację projektu w ramach „Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013” – doposażenie placówek wsparcia dziennego,
- w wysokości 243 506 zł na realizację projektu w ramach „Resortowy program wspierania rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2013” – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i asystent rodziny.

Dwa złożone projekty uzyskały ocenę wystarczającą do dofinansowania i znalazły się na listach rezerwowych.

Dwa inne projekty złożone w ramach Programu PL07 „Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno – epidemiologicznych”, dofinansowanego z funduszy norweskich i EOG na przebudowę i modernizację krakowskich Domów Pomocy Społecznej na kwotę 24 270 000 zł, oraz w ramach Programu PL 14 „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć” z Norweskiego Mechanizmu Finansowego na kwotę 257 130 zł są oceniane po względem merytorycznym.

Dwa wnioski aplikacyjne nie uzyskały dofinansowania.

18.2 Współpraca międzynarodowa

18.2.1 Współpraca z miastem Frankfurt nad Menem

Współpraca z Miastem Frankfurt nad Menem realizowana była na podstawie „Porozumienia pomiędzy Stołecznym Królewskim Miastem Kraków i Miastem Frankfurt nad Menem o współpracy w dziedzinie pomocy społecznej” z dnia 3 czerwca 2011 r., będącego kontynuacją Porozumienia zawartego w dniu 19 kwietnia 2001 roku.

We wrześniu 2013 w Krakowie przebywała delegacja z Frankfurtu nad Menem – przedstawiciele Urzędu ds. Socjalnych i Młodzieży oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz pomocy społecznej. W trakcie pobytu goście z Frankfurtu uczestniczyli w polsko–niemieckim seminarium w Urzędzie Miasta Krakowa pt. „Opieka nad osobami starszymi o ograniczonej samodzielności”.

Podczas wizyty delegacji z Frankfurtu pan Janusz Hoppe – koordynator współpracy miasta Kraków i Frankfurtu nad Menem – otrzymał w Urzędzie Miasta Krakowa odznaczenie Honoris Gratia. Pan Hoppe był jednym z inicjatorów nawiązania partnerskiej współpracy w dziedzinie pomocy społecznej pomiędzy Krakowem i Frankfurtem nad Menem. Intensywna wymiana doświadczeń owocuje bieżącym doskonaleniem pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz jednostek systemu pomocy społecznej Krakowa, jest także formą promocji osiągnięć na forum międzynarodowym.

18.2.2 Współpraca z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín w Czechach i Starą Lubovną

W ramach umowy o współpracy z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín w Czechach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje projekt pt. „Współpraca międzynarodowa służb społecznych”. Partnerem w tym przedsięwzięciu jest miasto Stara Lubovna na Słowacji. Celem projektu była wymiana doświadczeń oraz dobrych praktyk wśród partnerów z Polski, Czech i Słowacji, na temat pomocy rodzinom z dziećmi. W ramach projektu w Krakowie przebywała grupa pracowników z Azylový dům pro ženy matky s dětmi o.p.s. w Vsetín. Podczas pobytu w Krakowie goście z Czech uczestniczyli w polsko–czeskich warsztatach na temat pracy socjalnej z rodzinami z dziećmi.

18.2.3 Pozostała współpraca międzynarodowa

MOPS podejmował również inne działania w sferze rozwijania kontaktów z przedstawicielami instytucji pomocowych spoza Polski, w tym:

- a) Wizyty studyjne pracowników Ośrodka za granicą :

- w Berlinie w ramach projektu „Koordynacja na rzecz aktywnej integracji” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem wizyty było zapoznanie się z polityką senioralną w Niemczech,
 - w Niemczech i Francji w ramach realizacji projektu „Pilotażowego wdrażania standardów usług i modeli instytucji pomocy i integracji społecznej”. Celem wizyt w Berlinie, Lille, Hamburgu oraz Brandenburgii była wymiana doświadczeń w zakresie świadczenia usług pomocy i integracji społecznej.
- b) Organizacja staży, wizyt studyjnych oraz spotkań dla studentów i wolontariuszy z zagranicy w celu zaprezentowania działalności Ośrodka oraz systemu pomocy społecznej w Krakowie, w tym: wizyta wolontariuszy z Niemiec, spotkanie ze studentami pracy socjalnej z Hamburga, staż wolontariuszki z Lipska, wizyta studyjna studentów pracy socjalnej z Fachhochschule OÖ w Linz w Austrii, staż studenta pracy socjalnej z Kingston University w Wielkiej Brytanii, wizyta studentów z Ecole des hautes études en santé publique (EHESP) w Rennes we Francji.

18.3 Współpraca z mediami

Celem upowszechnienia i uprzyśpieszenia możliwości korzystania z pomocy oferowanej przez MOPS, w 2013 roku przekazano blisko 500 informacji środkom masowego przekazu. Na podstawie przekazanych materiałów w prasie ukazywały się komunikaty, informacje oraz artykuły dotyczące działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Efektem prowadzonej współpracy z mediami było m.in. 150 artykułów i komunikatów dotyczących pomocy społecznej, kilkadziesiąt reportaży telewizyjnych oraz radiowych. MOPS realizuje zadania wynikające z zapisów Ustawy o dostępie do informacji publicznej, prowadząc Biuletyn Informacji Publicznej. Prowadzona jest również bieżąca, systematyczna współpraca z Biurem Prasowym Kancelarii Prezydenta Miasta Krakowa oraz portalem www.krakow.pl, na potrzeby którego przygotowywane są komunikaty dotyczące pomocy społecznej, istotne dla mieszkańców Krakowa.

18.4 Serwis internetowy MOPS Kraków

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie prowadzi stronę internetową, na której w roku 2013 ukazało się 200 komunikatów dotyczących aktualnie realizowanych przedsięwzięć.

W 2013 r. serwis internetowy MOPS odnotował 519 117 (–3,9% do roku 2012) odsłon, wygenerowanych podczas 174 499 (–8,3% do roku 2012) wizyt, łącznie strona odnotowała 98 959 (+10,9% do roku 2012) unikalnych wizyt. Internauci średnio spędzili na stronie 3 minuty i 31 sekund – co oznacza, że serwis nie pełni jedynie funkcji pomocniczej, ale służy jako nośnik szerszej informacji o działaniach i wydarzeniach dotyczących Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie (dane na podstawie Google Analytics). MOPS prowadzi również mniejsze serwisy skupiające się na informacjach dotyczących realizowanych projektów: pal.mops.krakow.pl, oraz streetwork.mops.krakow.pl.

18.5 Kadra MOPS – zatrudnienie, wykształcenie, podnoszenie kompetencji zawodowych

Według stanu na 31.12.2013 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnienie wynosiło 672,21 etatów. W tym, w ramach robót publicznych, na stanowiskach: sprzątaczką, robotnik i pomoc biurowa 24,82 etatu. W ramach środków zewnętrznych finansowano 82,60 etatów.

W MOPS zatrudnionych były 45 osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Przez cały rok wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosił ponad 6% w stosunku do ogółu zatrudnienia, co zwalania MOPS z ponoszenia obowiązku wpłat na rzecz PFRON.

67,29% pracowników MOPS posiada wykształcenie wyższe w tym ponad 15% podyplomowe, 24% pracowników posiada wykształcenie policealne, 5,64% legitymuje się wykształceniem średnim, 3,07% ma wykształcenie zasadnicze lub podstawowe.

W 2013 r. pracownicy podnosili swoje kwalifikacje poprzez zdobywanie kolejnych etapów wykształcenia: 9 osób ukończyło studia magisterskie, 5 osób ukończyło studia podyplomowe.

W 2013 r. pracownicy MOPS brali udział w licznych szkoleniach, zarówno bezpłatnych jak i płatnych. W szkoleniach bezpłatnych organizowanych głównie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie w ramach projektu POKL „Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej” wzięło udział ok. 296 osób, natomiast w szkoleniach płatnych wzięły udział 272 osoby. W 2013 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie uczestniczyli w 6 konferencjach.

W 2013 r. na stanowisku aspirant pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zostało zatrudnionych 20 pracowników. W ramach przygotowania zawodowego do pracy na stanowisku pracownika socjalnego, osobom zatrudnionym na stanowisku aspirant pracy socjalnej, zostaje przydzielony opiekun – doświadczony pracownik socjalny, który wprowadza aspiranta w pracę pracownika socjalnego.

18.6 Superwizje

W celu podnoszenia jakości świadczonego wsparcia w formie pracy socjalnej w 2013 r. prowadzone były superwizje. Superwizja jest formą wsparcia pracownika socjalnego, której celem jest pomoc pracownikowi w analizie swojej pracy z rodziną, refleksji odnośnie przeszkód w kontakcie z nią, a przede wszystkim zapewnienie wysokiej jakości świadczonej pracy socjalnej. W 2013 r. przeprowadzono superwizje dla 51 pracowników.

18.7 Praktyki i staże

36 studentów z 3 uczelni krakowskich, tj Uniwersytetu Pedagogicznego, Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Akademii Ignatianum odbyło łącznie w MOPS 2 350 godzin praktyk studenckich, zaś 8 osób realizowało staż zawodowy.

18.8 Zadania priorytetowe i powierzone dzielnic, dzielnicowe konkursy grantowe

Zadania priorytetowe dzielnic realizowane są bezpośrednio przez Ośrodek lub zlecane organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert.

W 2013 r. MOPS realizował bezpośrednio 17 zadań priorytetowych, na które wydatkowano kwotę 137 919 zł. Zadania te polegały w szczególności na:

- realizacji projektów socjalnych,
- dofinansowaniu wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z najuboższych rodzin,
- dofinansowaniu do zakupu przyborów i podręczników szkolnych dla dzieci z najuboższych rodzin,
- udzieleniu pomocy na zakup opału,
- dofinansowaniu do zakupu leków dla dzieci z najuboższych rodzin.

W ramach konkursu ofert (tzw. granty dzielnic), wyłoniono 4 zadania z zakresu pomocy społecznej. Zawarto 4 umowy, na łączną kwotę 24 200 zł, z Krakowskim Związkiem Emerytów Rencistów i Osób Niepełnosprawnych oraz Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarząd Oddziału Rejonowego Kraków – Podgórze.

W 2013 r. MOPS realizował 7 zadań powierzonych dzielnicom w zakresie problematyki osób niepełnosprawnych, na które wydatkowano kwotę 49 000 zł. Zadania te realizowano w formie

projektów socjalnych adresowanych do niepełnosprawnych mieszkańców Dzielnic: V, VII, XIV, XVI, XVII.

18.9 Prowadzenie postępowań w sprawach ustalenia prawa do świadczeń z opieki zdrowotnej

Wobec osób, które nie są objęte powszechnym, obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym, a wymagały pomocy medycznej, MOPS w Krakowie przeprowadził w 2013 roku 1 415 postępowań. Na podstawie materiału zgromadzonego przez MOPS, Wydział Spraw Społecznych podejmował decyzje o prawie do świadczeń z opieki zdrowotnej. Wszystkie zgłoszone przez MOPS osoby uzyskały świadczenie.

18.10 Sprawienie pogrzebu na koszt Gminy Miejskiej Kraków

MOPS zleca sprawienie pogrzebu osoby zmarłej na terenie Gminy Miejskiej Kraków w sytuacji, gdy brak jest najbliższej rodziny osoby zmarłej lub jeżeli jej małżonek, zstępni, wstępni nie mają możliwości zorganizowania pochówku.

W 2013r. MOPS zlecił 139 pogrzebów na kwotę 327 158 zł, w tym 64 pogrzeby dla osób bezdomnych (24 osoby były nieznane z imienia i nazwiska). Średni koszt świadczenia wyniósł 2 353,65 zł. Za 32 pochówki odzyskano w 2013r. środki w kwocie 75 801 zł, które zostały przekazane na rachunek dochodów własnych Gminy.

18.11 Kandydaci na kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych oraz opiekunów prawnych

W 2013 r. z sądu wpłynęło do MOPS 16 wniosków o wskazanie kandydata na opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej i kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej. Obowiązek wskazania kandydata przez MOPS wynika z art. 149 § 3 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Wskazano łącznie 16 kandydatów na opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej i kuratora osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, w tym 5 kandydatów spośród pracowników MOPS w Krakowie.

18.12 Wypłacanie wynagrodzenia dla opiekunów prawnych dla osób całkowicie ubezwłasnowolnionych

Jest to zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę. W 2013 r. MOPS wypłacił 15 opiekunom 216 świadczeń za sprawowanie opieki na kwotę ogółem 57 104 zł, w tym 158 świadczeń należnych za rok 2013, a pozostałe 58 świadczeń należnych za lata poprzednie. Średni koszt świadczenia wyniósł 264 zł. Wysokość wynagrodzenia ustala sąd, a wypłata jest uzależniona od przekazywanych przez wojewodę środków finansowych.

18.13 Kierowanie do sądów wniosków o stwierdzenie potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody

Na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego MOPS kieruje do sądu wnioski o przyjęcie bez zgody do szpitala psychiatrycznego osoby chore psychicznie, których zachowanie wskazuje, że brak leczenia szpitalnego spowoduje znaczne pogorszenie ich stanu zdrowia psychicznego, lub które są niezdolne do samodzielnego zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, a uzasadnione jest przewidywanie, że leczenie w szpitalu psychiatrycznym przyniesie poprawę ich stanu zdrowia. W 2013 r. złożono do sądów 31 wniosków o stwierdzenie potrzeby przyjęcia do szpitala psychiatrycznego bez zgody. W związku z postanowieniem sądu stwierdzającym potrzebę przyjęcia do szpitala psychiatrycznego MOPS przekazał w 2013 r.

Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Małopolskiego do realizacji 11 postanowień o skierowaniu uczestnika postępowania na leczenie psychiatryczne bez zgody.

18.14 Udostępnianie zasobów, akcje socjalne

Aby osobom i rodzinom znajdującym się w szczególnie skomplikowanej sytuacji móc przekazać większą pomoc, która pozwoli rozwiązać najpoważniejsze problemy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie podejmował następujące działania:

- zorganizowano po raz 7. akcję pn. „Pomagamy talentom”. MOPS wytypował dzieci z rodzin objętych pomocą Ośrodka; przygotowana została informacja o zajęciach, w których chciałyby uczestniczyć dzieci. Przeprowadzona akcja medialna, w której zachęcano darczyńców do opłacania dzieciom wymarzonych zajęć, zaowocowała zebraniem 16 499 zł, które pozwoliły na opłacenie dodatkowych zajęć w całym roku szkolnym dla 19 dzieci,
- w ramach akcji „Wózek dla Polski” 40 osób objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej otrzymało wózki inwalidzkie oraz 19 osób zostało zaopatrzonych w sprzęt medyczny tj. kule i chodziki,
- Capella Cracoviensis umożliwiła klientom MOPS, na preferencyjnych warunkach, wzięcie udziału w organizowanych przez nich wydarzeniach kulturalnych. 11 osób uczestniczyło w koncertach,
- MOPS wytypował 135 dzieci, które wzięły udział w wypoczynku letnim finansowanym przez Małopolskie Kuratorium Oświaty,
- Teatr Stary im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie w ramach współpracy z MOPS w 2013 roku oferował osobom objętym wsparciem Ośrodka udział w wybranych spektaklach teatralnych, na preferencyjnych warunkach. Oferta cieszyła się zainteresowaniem osób korzystających ze wsparcia MOPS i spektakle obejrzały 264 osoby,
- w związku z wystąpieniami wolontariuszy akcji „Szlachetna Paczka” MOPS przekazał informacje o 139 rodzinach w potrzebie. Ośrodek nie został poinformowany o efektach prowadzonej akcji przez Stowarzyszenie „Wiosna”,
- MOPS upowszechniał informację nt. prowadzonego przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu Ekobazaru, który daje możliwość pozyskania niezbędnych rzeczy.

18.15 Realizacja programu „Parasol Praca Przyszłość”

Projekt pn. „Parasol Praca Przyszłość” jest realizowany przez Stowarzyszenie Centrum Profilaktyki i Edukacji Społecznej PARASOL – Lidera Projektu, w partnerstwie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie. Wniosek otrzymał dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej. W dniu 28 sierpnia 2013r Rada Miasta Krakowa przyjęła uchwałę nr LXXX/1235/13 w sprawie wyrażenia woli przystąpienia przez Gminę Miejską Kraków do realizacji projektu partnerskiego pn. „Parasol Praca Przyszłość”. Projekt zakłada aktywizację osób bezrobotnych; ze strony MOPS zostanie zapewniona usługa asystenta rodziny.

18.16 Filia nr 9 MOPS – miejsce przyjazne maluchom, miejsce przyjazne seniorom

Podobnie jak Filia 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2012, w roku 2013 Filia nr 9 Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej została wyróżniona certyfikatem „Miejsce przyjazne maluchom”. Akcja jest organizowana pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Krakowa

przez Gazetę Wyborczą i PR Inspiration. W siedzibie Filii Nr 9 MOPS przy os. Teatralne 24, pracownicy zorganizowali miejsce przyjazne dla dzieci i rodziców, gdzie rodzice z małymi dziećmi mają zapewnione sprzyjające warunki do załatwiania spraw urzędowych.

Filia nr 9 MOPS otrzymała również wyróżnienie w III edycji Akcji „Miejsca przyjaznego seniorom”. Zmiany, które zostały wypracowane przez zespół pracowników Filii wynikają z obserwowanych potrzeb osób zgłaszających się do Ośrodka, są też elementem pracy metodą organizowania społeczności lokalnej.

Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krakowie za rok 2013

Rozdział:

**Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające
ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie
infrastruktury**

19 Ważniejsze przedsięwzięcia zapewniające ciągłość funkcjonowania oraz utrzymanie infrastruktury

19.1 Informatyzacja

W 2013 r. podjęto wdrożenie programu finansowo–księgowego oraz innych modułów zintegrowanych z systemem używanym w Urzędzie Miasta Krakowa. Zakupiono i uruchomiono nową wersję programu kadrowo–płacowego oraz uruchomiono moduł do elektronicznej obsługi kart urlopowych oraz rozliczeń podatku PIT.

Dokonano zakupu i instalacji serwera pełniącego rolę zapasowego serwera wirtualnego oraz nowy napęd taśmowy do tworzenia kopii zapasowych oraz archiwizacji. W ramach budowy, rozbudowy i modernizacji sieci logicznej, w 2 lokalizacjach założono sieć logiczną, a w innych 2 rozbudowano istniejącą o dodatkowe gniazda. W ramach modernizacji sprzętu, zakupiono i wymieniono 7 serwerów wraz z oprogramowaniem, zakupiono 43 zestawów komputerowych oraz 5 laptopów. Dodatkowo część sprzętu została rozbudowana o dodatkowe lub nowocześniejsze podzespoły i systemy operacyjne.

19.2 Obsługa organizacyjna Ośrodka

Na stanowiskach kancelaryjnych komórek organizacyjnych MOPS zarejestrowano łącznie 283 213 pism, w tym: 118 699 pism przychodzących, 108 769 pism wychodzących. W rejestrze umów MOPS zarejestrowanych zostało 2 212 umów oraz 412 aneksów.

Sporządzono 47 projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa, w tym 38 projektów zarządzeń przyjmujących projekty uchwał Rady Miasta Krakowa, 60 projektów pełnomocnictw Prezydenta Miasta Krakowa oraz 11 projektów upoważnień Prezydenta Miasta Krakowa.

Wydanych zostało 300 zarządzeń wewnętrznych i 84 polecenia służbowe Dyrektora MOPS dotyczące funkcjonowania oraz realizacji zadań statutowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie. 65 zarządzeń zostało wydanych w sprawach funkcjonowania MOPS, zaś 235 zarządzeń dotyczyło ogłoszenia konkursów ofert na zlecenie podmiotom niepublicznym realizacji zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zatrudnienia socjalnego, działalności pożytku publicznego i wolontariatu oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. Zaktualizowano 54 procedury zewnętrzne MOPS.

Zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Państwowego Archiwum w Krakowie zarchiwizowanych zostało 218 mb dokumentów oraz wybrakowano 23,5 mb dokumentów. Pozyskano nowe pomieszczenia na magazyny archiwum zakładowego oraz przeniesiono 728 mb akt archiwalnych do nowych pomieszczeń.

19.3 Zamówienia publiczne

MOPS przeprowadził 170 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w tym: 156 zamówień na usługi, 12 zamówień na dostawy, 2 zamówienia na roboty budowlane. Wartość umów zawartych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w trybach określonych ustawą z dnia 24 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, wyniosła łącznie 3 338 242 zł, w tym wartość umów dotyczących usług: 2 064 455 zł, wartość umów dotyczących dostaw: 1 102 585 zł, wartość umów dotyczących robót budowlanych 171 201 zł.

19.4 Realizacja zakupów usług, konserwacji i dostaw

W celu zapewnienia warunków dla realizacji zadań Ośrodka zrealizowano 190 umów dotyczących dostaw, usług i robót budowlanych w ramach utrzymania infrastruktury systemu pomocy społecznej.

Rozliczono 2 119 faktur, przyjęto do magazynu centralnego 228 dostaw zewnętrznych oraz wydano materiały na podstawie 1 118 dokumentów rozchodu wewnętrznego i wykonano tyle samo dostaw do komórek organizacyjnych MOPS.

Zrealizowano zakupy inwestycyjne o łącznej wartości 268 040 zł w zakresie doposażenia MOPS w sprzęt komputerowy, urządzenia wielofunkcyjne kopiująco–drukujące oraz oprogramowania.

Celem polepszenia warunków realizacji zadania pomocy społecznej dokonano uzupełniającego wyposażenia Noclegowni i Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn, w tym również zakupów inwestycyjnych – zakupiono pralnice w celu wyeliminowania z użytku awaryjnych urządzeń, których wydajność nie odpowiada faktycznym potrzebom Noclegowni.

19.5 Działania związane z utrzymaniem infrastruktury MOPS

Na koniec 2013 r. MOPS posiadał w zasobach 51 lokali i nieruchomości o łącznej powierzchni użytkowej 18 035,81 m². Komórki organizacyjne Ośrodka oraz składnice akt mieściły się w 26 lokalach i nieruchomościach o łącznej pow. 7433,81 m². 9 z nich, o łącznej powierzchni 609,60 m², było finansowanych ze środków POKL.

Łącznie w 2013 r. dokonano 16 przemieszczeń związanych ze zmianami lokalizacji siedzib komórek organizacyjnych MOPS oraz placówek realizujących zadania.

Celem utrzymania obiektów i lokali we właściwym stanie technicznym oraz dla poprawy warunków lokalowych, zlecono wykonanie robót budowlanych w 7 obiektach.

Siłami własnymi przeprowadzono prace dotyczące przystosowania lokalu przy ul. Św. Stanisława 12 na potrzeby Ogrzewalni dla Bezdomnych. Również we własnym zakresie wyremontowano 54 pomieszczenia w 11 lokalach użytkowanych przez MOPS. Przystosowano 7 pomieszczeń w 2 lokalizacjach do wymogów składnicy akt. Wykonano sieć logiczną w 2 lokalach, instalację oświetleniową w 4 lokalach oraz instalację alarmową, przeciwwłamaniową w 3 lokalach. Wykonano 395 konserwacji sprzętu. W związku z realizowaniem Polityki Bezpieczeństwa Informacji wymieniono lub dorobiono klucze do zamków celem zabezpieczenia przechowywanych dokumentów. Prace wykonywane były przez pracowników MOPS oraz robotników zatrudnionych w ramach robót publicznych.